

WALPO_{2/03}

unohdetut ja tuntemattomat

tuntemattomat puolueet | unohdettu opiskelija
laos | itä-timor | skitsofrenia | mikko alatalo

**Tsekkaa
vapaat
asunnot tai
ilmoittaudu
asunnon-
hakijaksi
netissä!
Voit
pistäytyä
myös
toimistos-
samme!**

ovv.com

TURUSSA:
Hämeenkatu 14
Puh. (02) 233 8308

TURKU, HELSINKI, TAMPERE,
RAUMA, PORI, MIKKELI,
LAHTI, KUOPIO, JOENSUU,
JYVÄSKYLÄ, VAASA, OULU

**OPISKELIJOIDEN
VUOKRAVALITYS**
VALTAKUNNALLINEN

Yhteistyössä:
 Fortum

Tilaa asuntohakulomake: 02-275 0200 tai www.tys.fi

TURUN YLIOPIILASKYLÄSÄÄTIÖ
Inspehtorinkatu 4, 20540 TURKU
info@tys.fi

p ä ä

kirjoitus

Vuoden ensimmäisessä Walpossa toivoin, että kirjoittaisitte entistä enemmän. Ja eikö mitä. Toimituksen ja kirjoittajien lista taitaa olla muutamaa nimeä pitempi kuin yhdesäkään aikaisemmassa numerossa viime vuosien aikana, vaikka vannomatta paras. Ja tälläkin kertaa määrä on tarkoittanut myös laatua. Teema ”unohdetut ja tuntemattomat” on puhutellut useampia kuin uskalsin odottaa. Välistä löytyy lisäksi annoksia mm. turvallisuuspolitiikasta, Sailaksen ryhmän raportista sekä klubin kevään lukuisista tapahtumista. Teitä ei ole tarvinnut potkia kirjoittamaan, päinvastoin. Tovi jos toinenkin on kulunut pähkäillessä, miten saisin kaiken mahtumaan 44 sivuun ilman, että lehti näyttäisi aivan täyteen sullotulta.

Pientä potkimista olisi sen sijaan kaivannut allekirjoittanut itse. Kakkosnumero ilmestyy tänä vuonna pari viikkoa totuttua myöhemmin. Toivottavasti aika monet myös teistä eiturkulaisista ehtivät silti nappaamaan Walpon talteen vielä ennen kesää. Mutta jos kävi niin, että luet tätä vasta syyskuussa, niin huoli pois. Väitän, etteivät jutut paria ajankohtaisaihetta lukuun ottamatta ole ehtineet vanheta yhtään.

Pääosan toimitustyöstä olen tehnyt silloin kuin se pitääkin, eli pitkälti yön pimeinä tunteina ja aamun jo sarastaessa. Silti puuha on vain pariin otteeseen tuntunut työltä, ja silloinkin erittäin mielekkäältä. Kuten niin usein, aloittaminen on tekemisen vaikein

osa. Kun on päässyt vauhtiin, ainoaksi harmiksi jää, ettei aloittanut jo paljon aiemmin. Kumma juttu sinänsä. Kukahan on keksinyt, että sen pitää mennä niin?

Kesästäkin on paikallaan sanoa muutama sana. Ne ovat: tervetuloa, tervetuloa! Mennyt kevät on tuntunut paitsi oikein hyvältä, niin myös aika pitkältä. Ainakin omalla kohdallani se on täytynyt yllättävän paljon P-klubiin liittyvistä asioista. Tiedän, että aika moni lukijakin nyökyttelee tässä kohtaa päätään. (Joo. Riittää.) Ne ihmiset, jotka ovat otaneet asiakseen järjestää koko klubille jos jonkinlaista ajanvietettä ja mielen virkistystä, ovat onnistuneet hienosti. Onnittelen tältä seisomalta teitä kaikkia, olette ansainneet ison kiitoksen. Onnittelenpa samalla häpeilemättä itseänikin, kun ei teistä kukaan sille kuitenkaan mitään mahda. Hauskaa tämä päätoimittajan homma, laittakaapa harkintaan ensi vuotta ajatellen.

Annan vielä kaksi tai kolme neuvoa. Vaikka neuvot ovat ärsyttäviä, varsinkin, kun ne on ängetty Walpon pääkirjoitukseen. Mutta sillekään ette voi mitään.

Kesä tulee siis joo. Sitä täytyy viettää kunnolla. Tiedätte kukin itse parhaiten, mitä se tarkoittaa. Jos ette, niin yrittäkää ajoissa hakea jostain apua. Minulle ei kannata tulla syksyllä sanomaan, että menipäskesääkkoiohienkäoikeinehtinyttehdämitään, tai vastavaa. Se on jo rikollista, tai ainakin pitäisi olla. Kesä on kumminkin aika lyhyt, älä siis ammu siitä ohi.

Sivu taitaa olla kohta täynnä, ja hyvä niin. Voittekin siis kääntää sitä ja keskittyä olennaiseen. Mutta sanonpa vielä tämän: Joukossanne on monta mainiota ystävää, joita tulee kesäkuukausina ikävä. Kiellän teitä kadottamasta itseänne minnekään!

Ville Olavi

WALPO

Politiikan tutkimuksen
klubi ry:n jäsenlehti

Päätoimittaja

Ville Laamanen
[violla@utu.fi]

Toimitus

Antti Halonen
Hanna Koskenranta
Mari Niemi
Katja Sauvola
Tytti Seppänen
Suvi Säiläkivi

Kirjoittajat

Tiia Haapaniemi
Timo Honka
Kosti Hyypä
Petteri Järvinen
Sini-Tytti Kivioja
Tiina Korpio
Riikka Mandelin
Katri Mäkinen
Kaisa Männikkö
(Groningen, Hollanti)
Martti Setälä
Arto Virtanen

Joona ja Alpo
Jorma Gallen-Kallellaan

Kuvat

Tiia Haapaniemi
Timo Honka
Hanna Koskenranta
Ville Laamanen
Katja Sauvola

Antti-Veikko Pihlajamäki
(piirros sivulla 26)

Taitto ja ulkoasu

Ville Laamanen

Ilmoitusmyynti

Antti Halonen
[ajhalo@utu.fi]

Julkaisija

Turun yliopiston
Politiikan tutkimuksen klubi ry.

Painopaikka

Digipaino

Levikki

120 kpl

Sähköinen postilaatikko

[walpo@utu.fi]

Sisältö 2/03

Alumni P-klubin senioritoiminta on käynnistynyt.	6
Espanjan auringon alla Hanna kertoo, kuinka eläkeläiset rauhoittuvat etelän lämmössä	7
Tuntemattomat puolueet Antti sai mm. erittäin harvinaisen haastattelun Väinö Kuismalta	8
Novelleja Tiina avaa kolme näkymää toisaalle.	11
Sailaksen raportti kriittisessä arvioissa Tytin puheenvuoro menee pintaa syvemmälle.	14
Euro-Atlanttinen arvoyhteisö kateissa? Martin näkökulma suurvaltasuhteisiin.	18
Tunnetko Mikko Alatalon? Petterin väkevä kehoitus etsiä Mikon parhaat puolet.	20
Tuntematon Tove Jansson Tove Marika teki muutakin kuin piirsi muumeja, kertoo Katri.	21
Miltä tuntuu skitsofrenia? Katja haastaa rikkomaan ennakoluuloja.	27
P-klubin Helsingin excursio Suvin raportti. Komeat sitsit, mutta tarjoilu suorastaan tyrmäsi.	28
Huhhikuun ISHA-konferenssi Rike jaksoi mukana yötä päivää.	29
Salaperäinen Laos Tiia on käynyt siellä.	31
Unohdettu Itä-Timor Kaisa muistuttaa, miten paljon voi tapahtua huomaamatta, kun kamerat ovat toisaalla.	34
Unohdettu opiskelija Arto kirjoittaa aiheesta, josta ei liiemmin pidetä meteliä.	38
P-klubin keskustelutilaisuus Kaksi näkökulmaa 'Kekkosen Suomeen'. Timo raportoi ja kommentoi.	40
VAKIOT	
Puheenjohtaja Taas Kostilla on jotain mielessä.	5
Henkilökunnan kyselytunti Yliassistentti Antti Kaski tutuksi.	12
Wappu 2003 Fuksikin selvisi pitkästä viikosta. Reporterina Antti.	16
Naisen Kanssa Naiset politiikan huipulla ennen ja tänään.	22
Joona ja Alpo Ystävykset keskittyvät olennaiseen.	26
Jorma Gallen-Kallellaan Datakieli menee yli Jorman ymmärryksen.	30
Klubin tapahtumia Kulunut kevät ja esimakua syksystä.	36

p u h e e n

j o h t a j a

Kuullessani päätoimittajalta lehden teeman, unohdetut, tuli mieleeni välittömästi ne kymmenet p-klubilaiset, joita en näe missään. Ovatko he unohdettuja klubilaisia? Voisiko hallitus tehdä jotain heidän aktivoimisekseen? Selvää on, että perinteinen opiskelijaryyppäys ei kaikkia kiinnosta, mutta aina löytyy kehitettävää. Mitä siis olisi tehtävä? Tapahtumien vähydestä ei ainakaan voi olla kysymys Mieleen tulee siis kaksi johtopäätöstä. Joko P-klubin toiminta on perseestä tai tiedotus tökkii.

Lähes kaikissa P-klubin tapahtumissa pyörivät aina samat ihmiset. Joskus olen kuullut syytettävän tiedotusta. Hallitus pyrkii tekemään kaiken voitavansa koko jäsenistön tavoittamiseksi. Lähes kaikkia tapahtumiamme mainostetaan aktiivisen puskaradiotoiminnan lisäksi Tylkkärin infopalstalla, sähköpostilistalla ja ilmoitustauluilla. Mitä siis voisimme tehdä paremmin? Publicumin alakertaan olemme yrittäneet saada ilmoitustaulua myös opiskelijoiden käyttöön, mutta muuttaisiko sekään tilannetta? Uskon, että informaatio on joka tapauksessa helposti kaikkien kiinnostuneiden saatavilla.

Lukukausien alussa hallitus joutuu aina painiskelemaan vaikean tehtävän kanssa. Kalenteri on pääosin lyötävä lukkoon hyvin varhaisessa vaiheessa. Tällöin on otettava huomioon jäsenistön (usein ilmaisemattomien) toiveiden lisäksi ainakin perinteet ja suhteet muihin ainejärjestöihin. Perinteet ja ulkosuhteet hoituvat melko automaattisesti, mutta vaikeaa on arviolta jäsenistön toiveita. Siksi yritämme järjestää mahdollisimman monipuolista toimintaa. Sekä bileille että vakavammille tapahtumille on tilausta. Bileissä sekoilevat valitettavan usein pääosin samat ihmiset, mutta esimerkiksi tänä keväänä järjestetyt vaalipaneeli ja keskustelutilaisuus keräsivät suuren joukon muitakin klubilaisia. Myös huomattava joukko valmistuneita ja pian valmistuvia saatiin liikkeelle P-klubin alumnipäivänä. Ei siis kaikki ainakaan ihan hanurista ole.

Puheenjohtajana minun on kuitenkin oltava edelleen huolissani. Bileissä käy kohtuullisen rajallinen joukko ihmisiä, mikä ei toiminnan jatkuvuuden kannalta ole hyvä asia. Tulevat hallitusaktiivit nimittäin näyttävät innostuvan P-klubista juuri juhlinnan kautta. Tästä tulee mieleen, etteivät P-klubin ryyppäjäiset juurikaan palvele sitsaamisesta vähemmän pitäviä ihmisiä. Kuluneen kevään alussa olisi ehkä ollut syytä sanoa 'ei' jollekin yhteisistä ehdottaneelle ainejärjestölle. Mitä siis sitsien tilalle? Kapakkaviestejä, teemabileitä vai ehkä viini-iltoja? Hallitus ottaa kaikki ideat kiitollisena vastaan!

Vaikka kehitettävää varmasti onkin, on todettava P-klubin kevään sujuneen hienosti. Erilaisia tapahtumia on ollut kiitettävästi ja aktiivisuuskin on ollut ainakin tyydyttävää. Nyt on aika siirtyä kesälaitumille keräämään voimia syksyn koettelemuksia varten. Aurinkoista lomaa kaikille, nähdään kesätapaamisissa!

Kosti

ALUMNI

P-klubin alumnitoiminta on tarkoitettu poliittisesta historiasta ja valtio-opista valmistuneille sekä opinnoissaan pitkälle edenneille klubilaisille. Toiminnan tarkoituksena on koota vanhempia p-klubilaisia yhteen ja tarjota heille mahdollisuus muistella vanhoja hyviä aikoja. Samalla saisimme luotua linkin nuoremman ja vanhemman klubipolven välille.

Alumnista jokaiselle jotakin

Alumni-sana on latinaa ja tarkoittaa suojattia tai kasvattia. P-klubin kasvatteja ovat poliittisesta historiasta tai valtio-opista valmistuneiden maistereiden lisäksi myös vielä opiskelevat klubilaiset, jotka kokevat kuuluvansa vanhempaan kaartiin. Mitään vuosikurssi- tai opintoviikkorajaa ei siis ole, vaan toimintaan saavat osallistua kaikki siitä kiinnostuneet. Alumniyhdistystä ei ole vielä perustettu, joten tullaksesi mukaan toimintaan sinun ei tarvitse liittyä mihinkään. P-klubin hallitus ottaa kuitenkin mielellään kaikkien alumnistien yhteystiedot, jotta tiedottaminen jatkossa onnistuisi helpommin.

Alumneilta toiminta ei vaadi paljoakaan voimavaroja, sen sijaan se tarjoaa heille paljon. Työelämään siirtymisen seurauksena side opiskeluaian kavereihin saattaa helposti katketa. P-klubin alumni keräisi kokoon tuttuja, joiden kanssa ryystitte tenttikaljoja Proffassa ja joiden kanssa nuokuitte Harton luennoilla tai kuuntelitte Soikkasen muisteloita. Alumnin kautta vanhemmat voisivat saada yhteyden myös "kadotettuihin" opiskelutovereihin. Mahdollisuuden tavata opiskeluaikaisia ystäviä ja tuttavuuksia kiinnostavan kaikkia.

P-klubilaisille alumnitoiminnasta voi olla paljonkin hyötyä. Opiskelijat voivat alumnien kautta solmia kontakteja työelämään ja jopa harjoittelu- ja kesätyöpaikat senioreihin luotujen suhteiden avulla ovat mahdollisia. Suomalaisissa yliopistoissa vireille pantu alumnitoiminta peräänkuuluttaakin mm. tätä työ- ja opiskeluelämän välille syntyvää sidettä. Miksei tämä olisi mahdollista myös meidän p-klubilaisten keskuudessa? Poliittista historiaa ja valtio-oppia lukeneet maisterit kun ovat sijoittuneet kattavasti eri ammatteihin ja monenlaisiin työpaikkoihin.

P-klubin alumneilla on luonnollisesti myös oikeus osallistua klubin perinteisiin toimintamuotoihin (esim. sitseille, pikkujouluihin, kevätkauden päättäjäisiin). Tuoreiden vuosikurssien lisäksi näkisimme mielellämme P-klubin tapahtumissa myös niitä jo useamman

kerran kolonneita konkareita. Vuosijuhlissa vanhempien klubilaisten läsnäolo olisi puolestaan suuri kunnia.

Toiminta myötätulessa

P-klubin hallitukset ovat jo vuosia keskustelleet alumnitoiminnan aloittamisesta. Alumnitoiminta on siis koettu tärkeäksi ja kehittämisen arvoiseksi. Nyt toiminta on vihdoinkin saatu käyntiin.

Huhtikuussa 2003 järjestettiin P-klubin ensimmäinen alumnipäivä, jolloin parikymmentä vanhaa klubilaista kokoontui hallituksen kanssa visioimaan alumnin tulevaisuutta. Tilaisuudessa kartoitettiin tulevaisuuden toimintaa ja keskusteltiin siitä, mitä P-klubin alumni voisi olla. Vanhat olivat innoissaan alumnitoiminnan aloittamisesta. Innoissaan on myös P-klubin istuva hallitus, joka on sitoutunut viemään alumnia eteenpäin.

Alumnitoiminta on nyt saatu hyvin liikkeelle ja syksyllä vanhat kokoontuvat jälleen. Kevään alumnipäivänä oman yhdistyksen perustamista ei vielä katsottu tarpeelliseksi, mutta syksyllä tilannetta kartoitetaan uudelleen. Lokakuun 4. päivä kokoonnumme keskustelemaan unohtamatta tietenkään hauskanpitoa. Illaksi alumneille on järjestetty ohjelmaa mm. sitsien merkeissä. Päivästä tulee tarkempia tietoja alumnien sähköpostilistan kautta.

P-klubin alumni on vielä lähtökuopissa, mutta tästä onkin hyvä lähteä kehittämään toimintaa. Myös teidän vanhojen auttavaa kättä tarvitaan, sillä ajan kanssa toiminnan on lähdeävä alumneista käsin. Kertokaa siis vuosikurssikavereille ja p-klubilaisille ystäville, että P-klubillakin on nykyisin alumnitoimintaa ja erityisesti vanhoille suunnattuja tapahtumia. Tulkaa sankoin joukoin lokakuussa tapaamaan vanhoja ystäviänne ja katsomaan, miltä P-klubi nykyisin näyttää!

Kosti Hyypä & Katja Sauvola

ESPANJAN AURINGON ALLA: UNA CERVEZA, KIITOS!

Hanna Koskenranta

Ympäri vuoden paistava aurinko ja letkeä elämänrytmi saa monet suomalaiset viettämään eläkepäiviään Espanjassa. Tällä hetkellä Espanjassa majoilee noin 30 000 suomalaista, joista suurin osa on eläkeläisiä. Valtaosa palaa muuttolintujen mukana Suomeen kesäksi, toiset grillaavat itseään läpi vuoden. Sain pääsiäisen aikana mahdollisuuden tutustua Espanjassa asuviin suomalaisiin ja heidän kokoontumispaikkaan pitkänperjantain lounaan merkeissä. Odotin rauhallista lounasta, johon kuuluisi lapsuuden pääsiäismuisteloja ja lastenlasten kuvien vertailua. Vastassa oli kuitenkin jotain aivan muuta... (Jutussa esiintyvien henkilöiden nimet ovat muutettu, jotta kukaan ei tunnistaisi siitä omia vanhempiaan.)

Espanjassa alkoholi on halpaa. Viinin litrahinta on parhaimmillaan alle euron. Ilmeisesti osa lounas seurasta oli myös huomannut suloisen nektariinin edullisuuden. Jo ennen jälkiruokaa painovoima oli selättänyt erään vanhemman herrasmiehen otsan konjakkilasien viereen pöydälle. Kun muut seurueestamme yritti juottaa miehelle vettä, kiiruhti miehen vaimo neuvomaan: "Antakaa Joukon nukua, kun ei se ole sammunut viiteen kuukauteen." Niinpä Jouko syleili pöytäliinaa loppulounaan ajan.

"Soita jotain iloista, nyt tanssitaan!" huusi kuudekymppin rajapyykin ylittänyt suomalaisnainen ja pyörähteli pitkin ravintolan lattiaa viinilasi kourassa. Väliillä hän innostautui halailemaan nuorta marokkolaista kauppiasta, joka oli löytänyt varsinaisen kultakaivoksen humaltuneesta suomalaislaumasta. Tanssiva nainen edusti ikäpolvea, joka oli nuoruudessaan tottunut viettämään rukouslaurantaita ja käymään sunnuntaisin kirkossa. Nyt pitkänperjantaina hän vaati humalassa saa-

da tanssia "jotain pirteää". Ehkä tilanne vaikutti entistä kornimmalta katolilaisessa ympäristössä, jossa pääsiäinen tarkoittaa ihmisille yhä uskonnollista juhlaa. Nainen joutui kuitenkin lopulta tyytymään omaan hyräilyynsä ja yksinään koikkelehtimiseen.

Leski hankasi käsissään marokkolaiselta ostamaansa virveliä ja kysyi: "Onko teillä miehet tällstä pamppua? Tää ois aika sopivan pitkä ja paksu, tiiätte kyllä mihin.." Nainen oli ostanut virvelin lapsenlapselleen. En tiedä pääsikö virveli ikinä perille. Samana iltana kyseinen isoäiti sai vielä yhteyden kuolleeseen mieheensä television kautta. Kaikkien osalta loppuilta ei kuitenkaan sujunut yhtä "loisteliaasti". Kotimatallaan eräs herrasmies joutui marokkolaisten kanssa tappeluun ja palkinnoksi sai kätensä kipsiin ja hävitti polkupyöränsä.

Espanjan aurinkorannikolla asuu alle 20 000 suomalaista. Alueella on yhteensä yhdeksän suomalaiselle tarkoitettua AA-kerhoa, kun esimerkiksi 37 000 asukkaan Järvenpäässä on yksi AA-kerho. Luku kertoo ehkä jotain joidenkin suomalaisten harrastuksista Espanjan lämmössä. Toki löytyy paljon myös eläkeläisiä, jotka eivät juo lainkaan tai osaavat juoda kohtuudella. Vaikuttaa siltä, että kun perisuomalainen juomakulttuuri yhdistetään eläkeläisten loppoaikaan, uuden ympäristön aiheuttamiin ongelmiin ja halpaan alkoholiin, on tuloksena tarinat taisteluista jättäjäisrottia vastaan ja hukkumiset kuralammikkoihin.

Siispä pohtikaa vielä toisen kerran ennen kuin päästätte vanhempanne Espanjaan viettämään eläkepäiviään. Itse en uskaltanut jäädä seuraamaan enää vapun juhlintaa.

TUNTEMATTON

Antti Halonen

Maaliskuihin eduskuntavaaleihin lähdeittäessä

Suomen puolerekisterissä oli 21 rekisteröityä puoluetta. Kuitenkin vain kahdeksan puoluetta sai ehdokkaitaan läpi. Näin ollen poliittinen valta on keskittynyt Suomessa selvästi muutamalle suurelle puolueelle muiden jäädessä medialta käytännössä täysin huomioita. Minkälaisia arvoja ja minkälaista politiikkaa ajavat nämä ilmeisen unohdetut ja tuntemattomat puolueet? Walpo otti asiasta selvää.

Tarkastelun kohteena pienpuolueista olivat **Yhteisvastuupuolue r.p.**, **Köyhien asialla r.p.** ja **Suomi Nousee - Kansa Yhdistyy r.p.** Puolueiden puheenjohtajille (Taisto **Vaetoja** – YVP, Terttu **Savola** – KA ja Väinö **Kuisma** – SNKY) esitettiin viisi kysymystä, joihin he vastasivat, kukin oman ohjelmansa ja arvoma-

ilmansa mukaan. Näillä kysymyksillä pyrittiin antamaan puolueille mahdollisuus kertoa tavoitteistaan ja ohjelmastaan avoimesti omin sanoin.

Näitä heiltä kysyttiin:

1. Kuvailkaa puoluettaanne; sen tavoitteita, ohjelmaa, toimintaa, organisaatiota, budjettia yms.

2. Oletteko tyytyväinen saavuttamaanne vaalitulokseen, ts. saavutitteko tavoitteenne?

3. Kuinka aiotte lähteä kehittämään toimintaanne seuraavia vaaleja silmälläpitäen? Aiotteko asettaa ehdokkaita myös v.2007?

Yhteisvastuupuolue

Kiittäen lähettämästänne sanomasta, sekä siitä tiedosta, että vihdoinkin Suomeen on perustettu yksi erittäin tarpeellinen yhdistys, siis teidän Poliitiikan tutkimuksen Klubi ry. Suomessahan tiedotuksen taso on sellainen, etten kylläkään ole ollut tähän asti edes tietoinen siitä, että Suomessa sentään on ihmisiä, joita todella kiinnostaa myös yhteiskunnallinen kehitys. Siis tämä maamme politiikan tilasta (kys.-4).

Yhteisvastuupuoluekin on vielä kehitteellisesti alkusijoillaan, eli tutkimusvaiheessaan (kys. -1) ilman kykyjä ja resursseja etsiessään menettelytapaa ihmiskunnan saamiseksi sivistystasoltaan korkeammaksi. Kovan työn takana näyttää olevan tämän yhteiskunnan saanti tasa-arvoisemmaksi täältä alemman luokan tasolta katsottaessa. Eli, ei tunnu dynamiikkaa tekemiseen asti köyhemässä kansanluokassa löytyvän. Siksi perustimme puolueen heikompiosaisen kansanluokan tukemista varten, koska tähänastisissa puolueissa ei tuntunut tällaista päämäärää kirjattuna olevan.

Vaalitulos oli aivan, ei odotusten, mutta odotettavissa olevan tilanteen mukainen. Vaan onhan sitä jonkun alkutekijöistäkin yritettävä. Tuleviin vaaleihin siis osallistumme ja tosissaan myös 2007, ja vaikka aiemminkin. Nuorille on vakavasti painotettava sitä, että ei väkivallalla, eikä edes mellakoinnilla, saavuteta päämääriä joilla tasa-arvoa ja kestävää kehitystä voitaisiin saavuttaa. Tiedotuksen taso on saatava muutettua, että saadaan kasvatettua vastuullisempia johtajia. Tämä voi olla kovankin työn takana ja vaikka tuloja ei alkuun näyttäisi työstä tulevankaan se tie on joka tapauksessa kuljettava nykyisen itsekkyyshien sijaan. Siis Yhteisvastuu päämääräksi.

MAAT PUOLUEET

4. Mikä on mielestänne suomalaisen yhteiskunnan ja politiikan tila juuri nyt? Mihin tulevalla nelivuotis-kaudella tulisi eritoten kiinnittää huomiota?

5. Mitä haluaisitte sanoa puolueenne nimissä nuorille poliittisten aineiden opiskelijoille, tai opiskelijoille ylipäänsä? Sana on vapaa.

Vastauksia lukemalla voi todeta, että yksi puolue erottuu selvästi massasta omaperäisellä ja kursailemattomalla otteellaan. Valitettavasti vain SNKY:n kantaa itse politiikkaan ei juurikaan puheenjohtaja Kuisma tuonut esille, tosin vastauksen asiasisältöä ei tarvinnut kovin tarkasti analysoida jotta jonkinlaisen kuvan puolueen uskottavuudesta poliit-

tisena toimijana saa. Saavutti SNKY:n humaani ja ihmisläheinen sanoma kuitenkin 2640 äänestäjän korvat, Kuisman itse saalistaessa 366 ääntä Uudenmaan vaalipiirissä. Muista esitellyistä puolueista Yhteisvastuupuolue saavutti 404 ääntä ja Köyhien Asialla 1448 ääntä.

Kuten puolueiden nimistä voi päätellä, kokevat niin Yhteisvastuupuolue kuin Köyhien asiallakin tehtävään yhteiskunnan heikompiosaisista huolehtimisen, ja tätä tulkintaa tukevat myös Vaetojan sekä Savolan vastaukset. Melko itsestään selvänä ja silti erittäin yleistävänä tulkintana voi myös esittää väitteen pikkupuolueiden kulkemisesta pää-oppositiopoolueen jalanjäljissä, sen verran yhteneviä kaikkien kolmen esittämä kritiikki väistynyttä hallitus-

Köyhien Asialla

1. Köyhien Asialla r.p. pyrkii vaikuttamaan siihen, että kansa ei jakautuisi lopullisesti eri luokkiin. Maassa, jossa on suuri ero eri ihmisluokkien välillä, ei lopulta ole edes rikkaiden hyvä asua. Lyhykäisesti sanottuna ihmisoikeuksien tasa-arvoinen toteutuminen on tärkeä periaate puolueen tavoitteissa, ja niihin aiomme panostaa. Puolueemme ehdokkaaksi eduskuntavaaleissa sai asettua ilmaiseksi toisin kun puolueissa yleensä – ainoa vaatimus oli halu tehdä työtä köyhien puolesta. Varoja puolueellamme ei ollut, joten kaikki toiminta perustui vapaaehtoisuuteen. Työtä riittää tulevaisuudessakin, sillä maassamme on jo paljon näköä näkeviä ihmisiä, eivätkä leipäjonot ole lyhentyneet.

2. Olosuhteisiin katsoen olemme tyytyväisiä. Meillä ei ollut juurikaan varoja mainontaan ja oli aikaa vain n. pari kuukautta etsiä ehdokkaita ja valmistautua vaaleihin puolueen rekisteröimisen jälkeen marraskuun lopulla. Kannatuskortit olivat oikeusministeriössä valmiina melkein vuoden - yleensä rekisteröinti tapahtuu noin viikossa. Siksi pystyimme olemaan mukana vain Uudenmaan vaalipiirissä.

3. Organisaatiota on tarkoitus laajentaa koko maan kattavaksi. Ehdokkaita aiomme asettaa myös v. 2007

4. Suomalaisen yhteiskunnan ja etenkin politiikan tila on todella huolestuttava nyt. Tulisi ehdottomasti korjata tällä vaalikaudella ne epäoikeudenmukaisuudet, joita on esim. leikkauksilla aiheutettu lapsiperheille ja eläkeläisille. Nykyinen aikansa elänyt kansanedustajakohtainen puoluetukijärjestelmä tulisi uudis-

TUNTEMATTOMAT PUOLUEET

ta kohtaan on. Kuitenkin ko. pienpuolueet painivat niin täysin eri sarjassa puoluetukea saavien eduskuntapuolueiden kanssa, että lienee turhaa epäillä näiden puolueiden muuttavan ohjelmiaan kovinkaan radikaalisti, oli hallituksen kokoonpano sitten mikä hyvänsä ja oli hallitusohjelma mikä hyvänsä.

Nämä puolueet kulkevat omaa tietään, sillä niillä ei ole paineita edustajapaikkojensa ja kannatusprosenttiensa suhteen, mutta niin ikävältä kuin se ko. puolueiden kannalta kuulostaakin, ei niillä liene juuri minkäänlaista tulevaisuutta suurina poliittisina vaikuttajina ja toimijoina. Mutta on erittäin hienoa, että jotkut jaksavat uskoa omiin arvoihinsa ja omiin mahdollisuuksiinsa kehittää suomalaista yh-

teiskuntaa omien arvojensa ja ihanteidensa mukaan, olivat ne sitten mitä hyvänsä.

Puolueiden ohjelmiin voi tutustua näillä web-sivuilla:

Köyhien Asialla r.p.:

www.kolumbus.fi/koyhienasialla

Suomi Nousee - Kansa Yhdistyy r.p.:

www.netti.fi/~iory/

Yhteisvastuupuolueella

ei ole kirjoitushetkellä toimivaa web-sivustoa

taa. Tällä hetkellä puolueet saavat verorahoistamme jokaisesta kansanedustajasta 100 000 euroa / vuosi puolue- ja lehdistö tukea. Jos puolueella on esim. 50 kansanedustajaa, ei puhuta enää pikku-rahasta. Kyseinen järjestelmä takaa sen, että suuret puolueet pysyvät suurina ja uusien puolueiden on äärimmäisen vaikea päästä sisälle eduskuntaan vaikuttamaan. Kansanedustajien ja päättäjien on luovuttava ahneudesta ja oman edun tavoittelustaan - heidän olisi oltava todellisia KANSAN edustajia ja olla esimerkkinä hyvästä moraalista. Rahaa on, se täytyy vain sijoittaa oikeisiin kohteisiin. Esimerkkeinä huonosta sijoittamisesta on mm. kansanedustajien oman palkan korotus ja uusi, kallis eduskunnan lisärakennus...

5. Jos nuoret joukolla ryhtyisivät ajamaan sitä, että oikeudenmukaisuus toteutuisi yhteiskunnassa, he saisivat todellakin jotakin aikaan. Nuorissa on voimaa, toimimalla sen eteen, että kaikki ihmiset saisivat ihmisarvoisen kohtelun, nuoret vielä vanhetessaankin voisivat olla hyvällä omallatunnolla ja tyytyväisiä. Kerätessä kannattajakortteja Köyhien Asialla puolueelle, innokkainta positiivista palautetta antoivat juuri nuoret ihmiset. Se oli ilo huomata, ja nyt jos koskaan tarvitaan nuoria innovatiivisia ihmisiä mukaan vaikuttamaan poliittisiin päätöksiin.

Suomi Nousee - Kansa Yhdistyy

Voisit olla yksi Turun politiikan tutkimuksen klubilainen jolla on piakkoin nenä niskassa ja räkä vuotaa pitkin selkää.

Pienin uhri

Eräs korkea-arvoinen upseeri piti työhuoneessaan elävää hiirtä. Hänen toverinsa eivät lakanneet ihmettelemästä asiaa, mutta hän vain myhäili ja silitti varovasti kämmenellään kyhjöttävän lemmikkinsä hentoa selkää. Hän tapasi sanoa, että hiiri oli oikein mukava kaveri: niin hiljainen ja vaatimaton. Upseeritoverit katsoivat toisiaan ja iskivät silmää, mutta eivät koskaan pilailleet hänen kustannuksellaan.

Eräänä toukokuun päivänä 1937 upseeri pidätettiin. Kun hän lopulta sai kuulla, mistä häntä syytettiin, kaikki väri valui hänen kasvoiltaan ja uhma hänen riutuneista jäsenistään. Sillä hän ymmärsi, että maanpetoksesta ei valtiolla ollut tarjota syyttömällekään kuin yhdeksän grammaa lyijyä.

Niinpä hänelle ei suotu sankarin, eikä marttyrinkään kuolemaa. Vain henkäys kitkerää ulkoilmaa ja kaistale hailakansinistä taivasta Lubjankan sisäpihalla suotiin. Hän olisi halunnut kirota aikakauttaan, muttei tohtinut. Puola, Kronstadt, Tambov... Hän oli johtanut joukot taisteluun jonkin sellaisen puolesta, mihin hän uskoi – ja kieltänyt säälän. Ei häntä kaduttanut, mutta sittenkin... Kunpa sittenkin olisi saanut olla vain yksinkertainen viulisti, soittaa jossain provinssi-orkesterissa ja elää niin kuin taisi.

Upseerin nuori seuraaja oli tyytyväinen uuteen työhuoneeseensa. Hän käveli ovelta työpöydän luo, ja kuin ohimennen, avasi häkin ja pudotti hiiren lattialle, laiskanpulskean kissansa eteen. Hitaasti kissa avasi keltaiset silmänsä ja kohotti ilmaan valkoisen kypälänsä.

Pessimistinen tragedia yhteisasuntolassa

Kirjailija Nikolai Ivanovitšin vaimo Nina Pavlovna oli yhteiskeittiössä keittämässä miehelleen kaalikeittoa, kun sisään astui Mihail Jegorovitš, heidän naapurinsa. Nina Pavlovna ei kuitenkaan huomannut sitä, koska hänen silmänsä olivat höyrystä sameat ja hän oli juuri litistämässä pöydälle pyrkivää torakkaa lusikalla.

Mihail Jegorovitšia alkoi himottaa, kun hän näki Nina Pavlovnan. Hän hiipi tämän taakse ja laski kätensä hellästi tämän olkapäille. Nina Pavlovna pelästyi, ja häntä puistatti, koska miehen hengitys haisi valkosipuliilta. Mihail Jegorovitš luuli, että Nina Pavlovna värisi siksi, että tämä tunsu samoin kuin hän. Nina Pavlovna ei uskaltanut sanoa mitään. Mihail Jegorovitškin pysyi vaiti ja poistui.

Nina Pavlovna kertoi miehelleen. Nikolai Ivanovitš puristi huulensa yhteen ja unohti miltei hengittää. Kirjailijaliiton pääsihteeri oli uhkaillut häntä edellisenä päivänä: "Kaikki voi päättyä ikävästi teidän kannaltanne, Nikolai Ivanovitš, jollette ryhdistäydy." Hän ei ollut muutenkaan nukkunut viikkokausiin, mutta sitä hän ei voinut kertoa edes vaimolleen. Öisin hän kuunteli kolinaa, joka kantautui kadulta. Hän tiesi, että ääni oli lähtöisin autoista, jotka ajoivat heidän ikkunansa alta. Ne olivat mustia.

Mihail Jegorovitš ajatteli Nina Pavlovnaa lakkaamatta. Hän halusi tämän omakseen aivan kokonaan, ja keinolla millä hyvänsä. Hän oli varma siitä, että tämä tulisi hänen luokseen ja vieläpä suorastaan juoksisi hänen syliinsä, jos vain sitä kirottua Nikolai Ivanovitš ei olisi.

Pian Mihail Jegorovitšin päähän pulpahtikin suorastaan kauniin yksinkertainen ratkaisu... Hänhän oli sentään Sisäasiain kansankomissariaatin palkkalistoilla.

Koko yhteisasuntola tiesi, mitä hän teki öisin.

Nuori nainen katsoo peiliin

Syväkeltainen kuu kurkistelee puolentoista huoneen asuntooni Fontankalla. Minulla on isäni silmät, äitini sano. Kuunvalossa kasvoni hohtavat hopeaa. Olen kalpea kuin isäni sinä yönä, jota hän ei koskaan odottanut tulevaksi.

Mutta vieläkin kalpeampi oli äitini. Hänen suunsa oli raollaan, aivan kuin hän olisi halunnut huutaa, mutta ääni oli paennut hänen kieleltään. Minulla on äitini huulet, isäni sano. Lähtiessään hän suuteli ensin äitiäni, sitten minua, ja hänen huulensa olivat viileät kuin vahanukella. Mutta hän oli kaunis ja komea ja murheellinen. Pelkäsikö hän, sitä en tiedä. En ymmärtänyt silloin, mitä sellaiset lähtemiset merkitsevät.

Isäni lähti, katosi. Äitini kulki tyhjiä huoneissa eikä itkenyt. Kulki, ja katseli ikkunoista jonnekin kauas. Ja lopulta hänkin vain haalistui, lakkasi tyystin olemasta ja elämästä, vaikei ollutkaan vielä kuollut.

Tiina Korpio

Minkälainen on oma akateeminen urasi?

Akateeminen työkokemukseni koostuu jaksoista eri instituuteissa sekä tutkimusprojekteista niiden ulkopuolella; ml. Kulttuurisen vuorovaikutuksen ja integraation tutkijakoulutusohjelma (Turun yliopisto), Tampereen rauhantutkimuslaitos, Latvian ulkopoliittinen instituutti / Latvian yliopisto, Kansainvälisten suhteiden ja sosiaalitieteiden instituutti (Tallinna), Itävalan ulkopoliittinen instituutti.

Minkälainen oli aikaisempi toimenkuvasi Ulkoministeriössä?

Olen työskennellyt UM:n poliittisella osastolla (turvallisuuspolitiikka, erityisesti Natoon liittyvät kysymykset); kauppapolitiisella osastolla (kauppapolitiikka; kehitysmaat ja maailmankauppa) sekä viimeksi Suomen Wienin suurlähetystössä (Itävaltaan, Sloveniaan ja EU:iin liittyvät tehtävät sekä YK:ssa kansainvälinen rikollisuus, terrorismi, kriminaalipolitiikka ja huumausainekysymykset).

Minkälaiset valmiudet opiskeluaika ja opinnot antoivat työhön Ulkoministeriössä?

Aika hyvät; UM on yllättävän akateeminen työskentely-ympäristö, erilaisille tiedoille ja taidoille on kysyntää.

Uskotko käytännön työkokemuksesta olevan hyötyä tutkijan uralla?

Kyllä, ja toisin päin myös: tutkimustiedosta on kova kysyntä UM:ssä ja muissa politiikkaa

toimeenpaneivissa elimissä. Toisinaan kuitenkin linkki puuttuu tutkimuksen ja käytännön väliltä.

Mikä oli pääasiallinen motiivisi hakea yliassistentin paikkaa Turun yliopistosta?

Käsittämätön tarve etsiä vastauksia "Miksi?" -kysymykseen. Ja ilo tehdä sitä muiden samoista asioista kiinnostuneiden, opiskelijoiden ja tutkijoiden, kanssa.

Mihin aihealueisiin itse olet valtio-opin puitteissa suuntautunut? Mihin aiheisiin uskot tutkimustyösi tulevaisuudessa kohdistuvan?

Kansainväliseen politiikkaan; erityisesti turvallisuuden tutkimuksen ja alueellisten järjestelmien teoriaan, Euroopan turvallisuuteen ja kriisinhallintaan sekä Baltian ja Itämeren alueeseen. Näistä lähtökohdista tutkimus tulee jatkossakin lähtemään. Viime aikana en ole voinut välttää terrorismi-aihetta. Kiinnostukseni on herännyt myös ydinasepolitiikkaan, jonka uskon nousevan valitettavasti jälleen ajankohtaiseksi aiheeksi maailmanpolitiikassa.

Mihin suuntaan yliopisto-opiskelun pitäisi mielestäsi mennä ja miksi?

Olen pitänyt Turun yliopiston valtio-opin laitoksen linjaa onnistuneena siinä suhteessa että se pitää yllä läheistä yhteyttä poliittisten järjestelmien ja kansainvälisen politiikan tutkimuksen välillä. Lisäksi opetusohjelmassa oleva monipuolinen teoreettinen painotus on hyvä: se saattaa tuntua joskus haastavalta seminaareja aloitettaessa, mutta antaa loppujen

Henkilökunnan kyselytunti

VTT Antti Kaski on aloittanut toukokuun alussa valtio-opin laitoksella määräaikaisessa, kolmivuotisessa yliassistentin virassa. Kaski siirtyy Turun yliopistoon Ulkoministeriön palveluksesta. Hän on valmistunut Turun yliopiston valtio-opin laitokselta vuonna 1996, ja väitellyt Turussa vuonna 2001. Hänen väitöskirjansa otsikko on "The Security Complex: A Theoretical Analysis and the Baltic Case".

lopuksi parhaat valmiudet erilaisten aiheiden käsittelyyn. En pidä kaikin puolin hyvänä sitä, että opiskelua yritetään yksinomaan hallinnollisin toimin merkittävästi nopeuttaa ja virtaviivaistaa. Erilaisille aineyhdistelmille ja erilaisille tutkinnon suorittaneille on tulevaisuudessakin kysyntää.

Minkälaisia opetusmetodeja pidät parhaimpina?

Eri metodien kirjo on parasta, sillä eri aiheisiin sopii usein erilainen opetus: tutkimusmenetelmien kurssilla pienryhmätyöskentely ja -ohjaus toimii hyvin, luentokurssi sopii uuden tutkimustiedon esittelyyn, luokkaopetus keskustelun herättämiseen, itsenäinen tiedonhaku ja kirjoittaminen erityisesti syventämään opittua. Lisäksi eri opiskelijoille kuten myös opettajille sopii usein erilainen metodi: opetuksen kehittäminen ja pilottiprojektit ovat äärimmäisen tärkeitä, mutta samalla tulee tietysti muistaa, ettei metodi ole itsetarkoitus. Palaute on ensisijaisen tärkeää opetuksen kehittämiselle.

Millainen oli opiskelutekniikkasi?

Lukeminen, alleviivaus ja kertaus... Tärkein kikkani on miellelyhtymien ja kokonaisuuksien kuvitteleminen.

Ketkä olivat mieleenpainuvimmat luennoitsijat omana opiskeluaikasi?

Nautin erityisesti jatko-opiskelija Teija Tiilikaisen luennoista Grofiuksesta ja kansainvälisistä yhteisöistä. Teija päästi kuulijan mukaan ajatteluunsa eikä vain markkinoinut luokalle valmiiksi hiottua tuotetta.

Kuinka vietät mieluiten vapaa-aikasi?

Matkustellen, lukien, kirjoitellen, katsellen, tutkien, musiikkia kuunnellen ja tuottaen, taidenäyttelyissä, sulkapalloa pelaten, retkeillen, ...

Vapaa sana.

Pian nähdään. Mukavaa tulla Turkuun ja valtio-opin laitokselle.

*"Such was the work, so intricate the place, / That scarce the workman all its turns cou'd trace; / And Daedalus was puzzled how to find / The secret ways of what himself design'd."*¹

¹ Ovid, "Metamorphoses", Book 8, *Daedalus* (132:1, 2003, s. 5).

Kysymykset: Sini-Tytti Kivioja

Yliassistentti Kaski valtio-opin laitoksen kuistilla

Paljon parjattu Sailaksen raportti ei olekaan täysi susi syntyessään

Tytti Seppänen

Raimo, tuo kaikkien opiskelijoiden vihaama opintotuen poistaja, osoittautui ihan inhimilliseksi olennoksi kun pyysin häneltä haastattelua klubin lehteen. Vastaus oli kielteinen, mutta ystävällinen ja tipahti sähköpostiini yllättävän nopeasti. Se, että hän ylipäätään vastasi osoittaa jo ihmisestä jotain. Raimo itse on opiskellut kansantaloustiedettä Helsingin yliopistossa vuosina 1966-1970. Helsingin sanomissa (22.10.99.) hän kertoo opiskeluvuostaan seuraavaa: "Ennen muuta kutistin menot erittäin pieniksi. Lukio-ajoilta oli muutama tonni pankissa ja kesäisin olin töissä. Lisäksi sain pari vähävaraisten lahjakkaiden opiskelijoiden stipendiä." Ennen gradun tekoa Raimo oli jo töissä ja opintojen loppuvuosilta jäi lainaa maksettavaksi 7 500 markkaa.

Sellainen on siis Raimo Sailas kutistetusti pähkinänkuoressa. Samaiseen formaattiin olen puristanut myös työryhmän loppuraportin tärkeimmät pointit. Jokainen klubilainen voi itseksensä harrastaa kriittistä suhtautumista esittämiini raportin hyviin ja huonoihin puoliin. Kaikesta ei tarvitse olla samaa mieltä. Tarkoitukseni on kuitenkin lehden journalistista etiikkaa noudattaen esitellä raportin opiskelijoita käsittelevä osuus mahdollisimman laajasti ja ymmärrettävästi.

Varsinkin opinto-ohjauksen kehittäminen, niin jo yläasteella kuin lukiossakin sekä yliopistossa, on myös ylioppilaskunnille ollut tärkeä asia. Oppilaan ohjausta kehittämällä nuoret saadaan hakeutumaan heitä kiinnostaville aloille ja mahdollisesti opiskelumotivaatiota lisättyä. Samoin yliopistossa ohjaus on erittäin tärkeää niin opiskelun alussa kuin sen edetessäkin, jotta opinnot saataisiin pysymään halutussa aikataulussa.

Korkeakoulujen haku menettelyt ovat tällä hetkellä monessa suhteessa kehityksestä jäljessä. Monissa kauppa- ja teknillisissä korkeakouluissa on käytössä yhteishaku menetelmä, joka helpottaa hakeutumista omalle alalle. Samanlaista yhteishakumenetelmää voitaisiin kokeilla myös yliopistoissa esim. hakeutuminen lukemaan valtio-oppia olisi helpompaa jos ei tarvitsisi käydä

kuin yhdessä pääsykokeessa sen sijaan, että ravaa läpi Jyväskylän, Tampereen ja Turun pääsykokeet.

Opintotuen muuttaminen lainaperusteiseksi on ollut ehdottomasti **SE** asia, joka raportista on nostettu esille. Sen ongelmat ovat moninaiset:

- lisää työssäkäyntiä
- pidentää opintoja
- lisää riskiä korkeakouluttaa itsensä
- epätasa-arvoistaa eri sosiaaliluokista tulevia nuoria, jolloin sosiaalinen nousu ei enää yhtä helppoa kuin ennen
- vähentää halua hankkia omaa asuntoa ja perustaa perhettä

Myös avoimen väylän korostaminen hakeutumisessa yliopisto-opintoihin vie meitä kohti mahdollista koulutusjärjestelmää. Koulutuksen kun tulisi mahdollisimman pitkään olla maksutonta. Sisäisesti ristiriitaisesti Sailas esittää raportissa myös osa-aikatöiden lisäämistä opiskelijoille.

Raportin pääasiallinen tavoite oli esitellä keinoja, joilla suomalaisten nuorten valmistumisikä saataisiin hilattua alaspäin. Myös ylioppilaskunnat ovat tiedostaneet ongelman ja ovat valmiita ajamaan eteenpäin muutoksia, jotka tätä päämäärää edistävät. Valitettavasti Sailaksen raportin miinukset syövät plussat pahankerran, eikä toivottuun tulokseen varmaankaan päästäisi. Tilalle tulisivat sen sijaan uudet ja paljon vakavammat esim. tasa-arvo ongelmat.

Raportin löydät kokonaisuudessaan osoitteesta:

<http://www.valtioneuvosto.fi/vn/liston/base.jsp?r=35614&k=fi&old=754>

Hyvää raportissa:

Oppisopimuskoulutus
Yrittäjyyskoulutus
Ylioppilaskokeen kehittäminen
Yhteisvalinnan kehittäminen korkeakouluun
pyrittäessä
Opinto-ohjauksen kehittäminen
AMK:n ja yritysten yhteistyö, ns.
yhteishankintakoulutus

Huonoa raportissa:

Lainaperusteinen opintotuki
Avoimen yliopiston opinnoista selkeämpi väylä
tutkintoon
AMK-opinnoissa välivuosien ja opintoajan rajoitta-
minen
Opintosuoritusten vanhentumisen aikaistaminen
Lukiosta juuri valmistuneiden suosiminen pääsy-
kokeissa
Tiettyjen tutkintojen sisänoton lisääminen
akuuteissa tapauksissa

Myös Rehtorit Keijo Virtanen (kuvassa) ja Gustav Björkstrand puhuivat ylioppilaskuntien 3.4. järjestämässä mielenosoituksessa

Mielenosoituksessa kuultua

Iskulauseita Sailaksen työryhmän raporttia vastaan

- 1) Hei,hei,hei -Sailas rahat vei
- 2) Hei,hei,hei -lainalle ei
- 3) Hei,hei Sailas - voit pitää lainas
- 4) Laina on lykkäys
- 5) Ei näytä hyvältä - raportti on syvältä
- 6) Opinnot ei lyhene - ellei tuki kohene
- 7) Laina ei ratkaisu, vaan opintojen katkaisu
- 8) Tuella ei eletä - töitä on tehtävä
- 9) Laina tappaa luovuuden
- 10) Joku roti tukeen, että pystyy lukeen

Koonnut: Riikka Mandelin

Wappu - eli kuinka olla viikko sujuvasti soosissa '03

Antti Halonen

Lauantaista torstaihin, Trivial Perseistä itse Wappuun, tämä oli se kunnioitusta herättävän kuuloinen viikko-ohjelma, joka meille p-klubilaisille oli suunniteltu. Nuorena ja turmeltumattomana fuksina tämä luonnollisesti tuntui arveluttavan raskaalta ja vaativalta suorituksesta, mutta eihän se koiraa pöydälle nosta, ellei kymmenen pyytä kuoppaa kaiva. Oli siis nieltävä turha arvokkuus ja huomattavat määrät viinaa siinä mukana.

Lauantai

P-klubin wapun käynnistänyt Trivial Perseet oli kaikin puolin unohtumaton kokemus, vaikka joillakin allekirjoittaneen fyysisen kunnon kyseisenä iltana nähneillä voikin olla eriäviä kuvitelmia. Positiivista sinänsä, sillä kyllä vessan lattia aina baaria halvemmaksi tulee. Ja viihtyvyydessäkin lyönee viisseiskan... Itse kilpailusta voinee todeta, että mitä vähemmän joukkueita oli rastillemme tulematta, sitä löysemmäksi tuppasi arvostelu käymään. Esimerkkinä käynee kysymys, joka esitettiin eräälle viimeisenä rastille tulleen joukkueen jäsenelle: "kumpi tuli ensin, pikkuviha vai isoviha? Oikea vastaus on isoviha. Kuinka vastaatte?" Pienen lypsämisen ja vähintään yhden väärän vastauksen jälkeen oikeakin vastaus lopulta saatiin.

Sunnuntai

Sunnuntaina oli paha olo. Täydellistä välipäivää ei silti auttanut pitää, ja urhea liikuntavastaavamme päästikin sekalaisen kollegion klubilaisia sotkemaan asuntoaan ennen siirtymistä uututta hohtavaan Lime-baariin, jossa muutaman indexiläisen lisäksi vaikutti huomattavasti suurempi määrä latvialaisia kiekkofaneja juhlimassa. On-

Toimittaja itse.

TrivialPerseet-settiä.

Megafest-meisinkiä.

Iskussa OLVI-juoksuissa.

neksi heidän joukossaan oli suloinen Mirjam, joka onnistui lumoamaan meidät kaikki ja webbivastaavamme tämä suorastaan kietoi sormensa ympärille.

Maanantai

Maanantain virallinen ohjelma jäi allekirjoittaneella välistä, mutta korvaavaksi toiminnoksi löytyi onneksi klassinen suomalainen huvittelumuoto, olut ja jääkiekko. Vaikka siis itse Megafestsitsejä en kokenut, ei jatkoja kyllä voinut väliin jättää. Pieneksi ongelmaksi oli vain muodostua jatkopaikan, jonka nimeä ei tässä mainita (Kirkkotie), juomanmyyntikäytäntö juomakorttien puuttuessa. Täydelliseen epätoivoon ei onneksi silti tarvinnut vaihua, kiitos lauantailta jääneen koskenkorvan ja soskuamisen.

Booililla oli bändi ja kaikkea.

Tiistai

Urheiluntäyteinen päivä P-klubin wapussa Olvi-juoksuineen ja Polkuauto-GP:ineen. Klubin joukkueet menestyivät hienosti jo Olvi-juoksuissa mutta todelliseen kullanhuuhdontaan päästiin vasta illalla Varvintorilla joukkueemme Aina Vanteilla sijoituttua viidentoista joukkueen kilpailussa aivan uskomattoman hienosti toiseksi. Joukkueessa ajoivat allekirjoittaneen lisäksi Lotta Mattsson, Tytti Seppänen ja Tapio Rantanen. Mahtavaakin mahtavampi oli myös tallipäällikömme Eemelin kokoama varikkotiimi, joka mahdollisti hienon menestyksen. Jatkot olivat Marilynissä ja Moccassa.

Keskiviikko

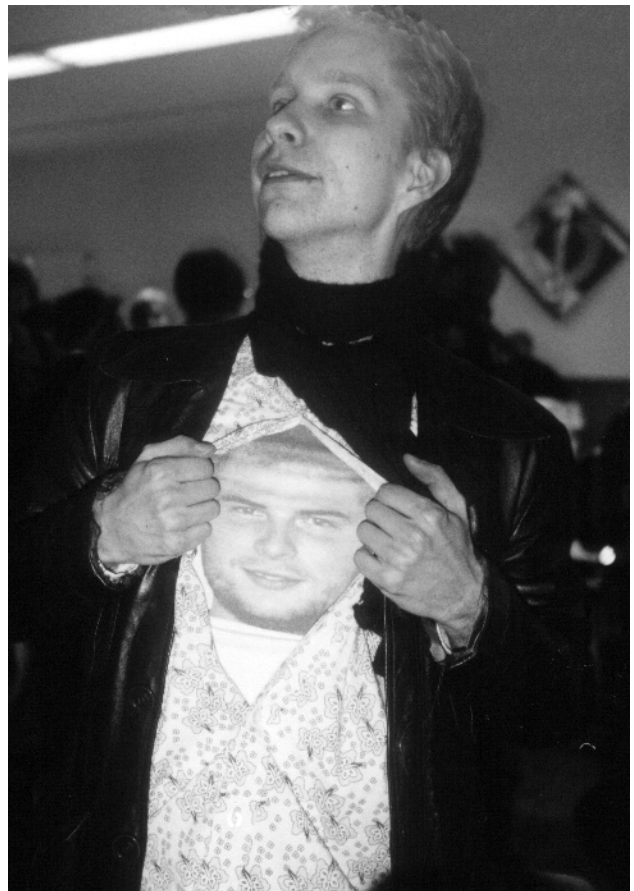
Itse wapunaaton juhlinta alkoi perinteisellä wappuboolilla valtio-opin laitoksella puolitapäivin, jolloin julkaistiin irstaudessaan ehkä vain Sauvolalle häviävä Wappu-toiviainen sekä julkistettiin vuoden

luennoisija. Tänä vuonna kunnia jaettiin professoreiden Hannu Nurmen ja Timo Soikkasen kesken. Boolilta juhlinta siirtyi hetkeksi epämääräisempiin osoitteisiin mutta viimeistään viideltä oli klubi jälleen kokoontunut Lenin-sedän patsaalle. Kuten perinteisiin kuuluu, ei Vladimir tänäkään vuonna säästynyt taltalta ja vasaralta. Lakituksen jälkeen olikin aika siirtyä juhlimaan työvenluokkaa kukin tahoilleen. Ikävän sivumaun iltaan antoi tosin Jonne-rukka, jonka kohtalona oli likakaivo. Rauha hänen muistolleen.

Torstai

Wappu. Makasin kotona oksentamassa, mutta ilmeisesti joku pystyi sentään vääntäytymään picnicille asti. Onneksi satoi.

Kaikesta huolimatta ja ehkä juuri siksi voinee todeta, että onneksi wappu vie vuodesta vain yhden viikon. Suoritus oli kova, ja kuten yleensä kovan urheiluvoiton jälkeen, olo oli melkoisen tyhjä. Mutta hetkeäkään en vaihtaisi pois.

Gurko paita Akilla.

Euro-Atlanttinen arvoyhteisö kateissa?

Löytäjälle palkkioksi valoisammat maailman tulevaisuudennäkymät

Martti Setälä

Media selvisi voittajana Irakin sodasta. Koko eetteri täyttyi pitkään järkyttävillä kuvilla inhimillisestä kärsimyksestä ja etenevästä armeijasta. Katsojia riitti. Myös USA:n ja eurooppalaisten väliset riidat olivat hedelmällistä uutisoitavaa.

Voittajina oli myös monia kansainvälisten suhteiden spesialisteja ja kommentaattoreita. Jokainen sodan minuutti piti analysoida sekä ennustaa jatkuuko sota kaksi vai viisi viikkoa ja kuinka Bagdadissa käy. Voimakas sodanvastainen mieliala näkyi usein lausunnoissa tiukkasanaanaisena, joskus jopa populistisena, kritiikkinä USA:ta kohtaan.

Monissa yhteyksissä pyrittiin osoittamaan perustavanlaatuisia eroja Yhdysvaltojen ja Euroopan välillä: "USA on huomattavasti perinteisempi arvoiltaan kuin maallinen Eurooppa." "Arvoerot istuvat syvässä, kun amerikkalaiset näkevät maailman mustavalkoisena eurooppalaisten ollessa moniarvoisia." "Yhteiskunnallisen arvot eroavat merkittävästi Atlantin eri puolilla."

Mukavalta näyttivät Euro-Atlanttiset tunnelmat vielä NATO:n Prahan huippukokouksessa viime vuoden lopulla

Monien huulilla kaikui Robert Kaganin kuuluisasta artikkelista lainattu: "Amerikkalaiset ovat Marsista ja eurooppalaiset Venuksesta" eli, lyhyesti tiivistettynä: eurooppalaiset juttelevat ja politikoivat uskoen diplomaattiaan ja kärsivällisyyteen, kun taas USA hoitaa tehokkaasti voimalla ongelmat pois päiväjärjestyksestä.¹ Avioliittovertausta Euroopan ja USA:n suhteesta käyttäneet kyselivät jo: "Are they heading for a divorce?"

Saddamin hallinnon kaatumisen ei ole vielä kukistanut eurooppalaisten ja amerikkalaisten välillä syventyneitä epäluuloja. Ranskalaistuotteiden boikottia puuhataan edelleen USA:ssa ja Suomesakin moni aktivisti kehottaa hyljeksimään Ronald Mc Donaldia ja kumppaneita. Edelleen epäillään

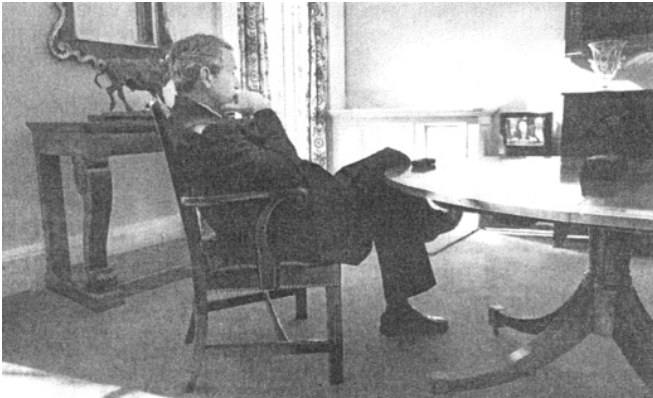
kansainvälisten instituutioiden, EU:n, NATOn ja YK:n, kykyä uudistua ja palauttaa auktoriteettinsa.

Venäjältä ja Kiinalta on turha odottaa johtajuutta kansainvälisen tilanteen rauhoittamisessa. Yhdysval-

lat tuskin siihen yksin kykenee, ainakaan Bushin hallinnon kaudella – niin paljon se on aiheuttanut kauden ympäri maailmaa heikosti hoidetulla diplomatiallaan. EU on taloudellisesti voimakas, mutta tahdoton. Se on kuitenkin luontaisin liittolainen USA:lle kuten USA:kin eurooppalaisille. Historiallisen kokemuksen lisäksi yhdistävinä tekijöinä on taloudellisia intressejä ja arvopohjaisia yhtäläisyyksiä.

Miksi lähteä korjaamaan ja uudistamaan liittosuhdetta? Ensinnäkin, Euro-Atlanttisen yhteisön velvollisuus on työskennellä yhdessä koko maailman vakauden lisäämiseksi. Kolonialistinen menneisyys ja taloudellinen ylivoima muihin verrattuna vaativat sitä.

Toiseksi, USA tarvitsee liittolaisen – ei vastavoimaa –, joka vaikuttaisi sen päätöksentekoon. Eurooppa voisi toimia sellaisena. Vaikka tällä hetkellä USA ja Euroop-

George W. miettiiäänä. Ystävyyttä Jacquesiin ja kumppaneihin olisi syytä lämmittää uudestaan.

pa ovat eri mieltä niistä keinoista, joilla yhteisiä arvoja pitäisi toteuttaa maailmassa, yhtenevät arvot sinänsä eivät ole kadonneet minnekään. Olisi tärkeää saada eurooppalaiselle, pehmeälle lähestymistavalle lisää tilaa USA:n kovan linjan politiikan tasapainottajana.

Mistä Euro-Atlanttisen suhteen korjaaminen pitäisi aloittaa? Juuri yhteisen arvopohjan lujittamisesta! USA:ssa ja Euroopassa kansalaiset saavat nauttia parhaiten toimivasta demokratiasta maailmassa. Sananvapaus, ihmisoikeudet ja lainvoima, vain muutamia yhtäläisyyksistä mainitakseni, ovat hyvin edustettuina näissä yhteiskunnissa.

Jos molemmat osapuolet pitäisivät tiiviimmin mielessä yhteisen arvopohjan ratkaistessaan erimielisyyksiä aiheuttavia kansainvälispoliittisia ongelmia, Euro-Atlanttista suhdetta päästäisiin rakentamaan paremmalta pohjalta.

Demokraattisen länsimaailman keskinäinen kiistely vain vaikeuttaa globaalin vakauden saavuttamista ja johtaa USA:n kasvavaan unilateraalismiin ja mahdollisesti eristäytymiseen maailmanyhteisöstä.

Miten arvoyhteisö saataisiin tiiviimmäksi? Media tuskin auttaa siinä asiassa. Eihän yhteistyö ole uutisena niin kiinnostava kuin vastakkainasettelu ja eripura. Tarvitaankin taitoa poliitikkojen puheenkirjoittajilta ja asiantuntijoilta, jotta ajatus arvoyhteisöstä saadaan jatkuvasti uusinnettua, vaikka puhuttaisiinkin kiistoista demokraattisen arvoyhteisömme sisällä. Erityisesti populismia olisi pyrittävä välttämään.

Presidentti Bush kiteyttäisi todennäköisesti asian niin, että vapaan maailman on pidettävä yhtä. Jotta tämä yhtenäisyys toteutuisi, yksikään yhteisön jäsen ei saa olla "enemmän oikeassa" kuin toiset. Voima ei saa merkitä oikeutta toimia täysin yksipuolisesti. Tämä olisi muistettava molemmin puolin Atlanttia.

Täydellistä vapautta ei olekaan, mutta suurimman mahdollisen vapauden voimme saavuttaa syvimmällä ja tasa-arvoisimmalla mahdollisella yhteistyöllä, jonka perustaksi sopivat erinomaisesti yhteiset arvot ja käsitys yhteisöllisyydestä ja samankaltaisuudesta - erilaisuuden ja toiseuden korostamisen sijaan.

Olen luottavainen tulevaisuuden suhteen - tulevaisuuden, joka rakentuu Euro-Atlanttisen yhteisön tasa-arvoisen johtajuuden ja arvojen varaan. Jos Eurooppa ja USA saavat yhteistyönsä toimimaan, saadaan myös Läntinen maailma toimimaan tehokkaammin ja tasa-arvoisemmin koko maailman rauhan ja vakauden kehittämiseksi.

¹ Robert Kagan: "Power and Weakness". *Policy Review* no 113, June&July 2002. Ks. www.policyreview.org/JUN02/

Irakiin tyssäsi turvallisuusneuvostonkin yksimielisyys.

Tunnetko Mikko Alatalon?

Mikko Alataloon liittyy niin paljon antipatiaa ja suorastaan inhoa ja vihaa, että on paikallaan esittää puolustuksen puheenvuoro. Tämä kirjoitus on yhtä kritiikitön ylistyslaulu kuin ovat ne lukuisat alataloa pilkkaavat kommentit, joiden mukaan hän ei ole muuta kuin Känkkäränkkä, sinisankaiset silmälasit ja säälittävä jäänne seitsemänkymmentäluvulta.

Mikko Alatalo on pohjoispohjanmaan poikia. Kiimingistä kotoisin oleva taksimiehen poika ei ole milloinkaan pyrkinyt salaamaan juuriaan, jotka ovat syvällä Kiiminkijoen törmässä. 2000-luvun city-kulttuuriin ja pintaliiton tottuneille nuorten aikuisten irvikuville Alatalo ja hänen maalaisuutta huokuva imagonsa on yhtä suuri kauhistus kuin konsanaan työreformi ammattiyhdistysliikkeelle. Onko Alatalolla sitten mitään annettavaa nykyajan ihmisille?

1970-luvulla uransa aloittanut Mikko Alatalo on aina ollut "pienen ihmisen" puolella. Pohjoisen korpikansan, lähiöiden yksinäisten ja elämän kolhimien ihmisriepujen tarinat nivoutuvat hänen teksteissään kultaiseksi langaksi, jota voi kutsua vain yhdellä sanalla: suomalaisuus. Alatalon ja hänen lauluntekijäkumppaninsa Harri Rinteen laulusta kumpuva empatia ja karut tarinat ovat sellaista, jota ei voisi syntyä missään muualla kuin Suomessa.

Hän käsittelee useissa lauluisaan kotiseutuun ja tuo väkevästi esille ne tunteet, joita hänellä siihen on. Muun muassa "Yhdentoista Virran Maa" ja "Kiiminkijoki" ovat riipaisevan kauniita rakkaudenosoituksia sille maalle, joka on Alatalon omien sanojen mukaan "kuin osa minua, vertani ja lihaa". Hän on kuitenkin saanut huomata, että ylpeys omista juurista ei näytä olevan muodissa nykyisin, vaan pikemminkin päinvastoin: on omaksuttava muilta tyyli, slangi ja raken-

nettava identiteetti ja minus toisten sanelemien normien mukaan. Onko tämä nykyajan isänmaallisuutta?

Alatalo siis aloitti maalaispoikana, mutta havahdutti nopeasti, että kaupunkien lähiöissä ihmisillä menee yhtä huonosti kuin kovaa vauhtia autoituneella maaseudulla Kainuun korvissa. Hänen pääteoksensa "Siirtomaasuomi" –trilogia kuvaakin tätä kurjuutta, joka syntyy, kun markkinavoimat alistavat ihmisen tunteettomaksi, systeemin palvelijana kärsiväksi orjaksi. Laulut kuten "Ihmisen Ikävä Toisen Luo", "Taiselija" ja "Kapakan Rippituoli" kertovat juuri tästä. Monelle tällaisia ihmisiä ja heidän kohtaloitaan ei ole edes olemassa, koska omassa kiiltokuva maailmassa ei ole sijaa muille kuin itselle. Kuitenkin Alatalon yli kolmekymmenvuotinen ura ja tuhannet myydyt levyt todistavat, että tällaiselle tarinankerronnalle onkin kysyntää. Sadat baarikeikat vuosittain ympäri maata osoittavat myös sen, että pilkkakommentit eivät ole onnistuneet tukahduttamaan heikkojen äänitorvea.

Juicen kanssa levynkannessa 1970-luvun puolivälissä.

Nykyään Mikko näyttää viihtyvän myös laskettelurinteessä. Pressikuva.

Mikko Alatalon musiikki elää edelleen verevänä. Se on rehellistä suomalaista "ruisleipää", jota eivät heilautele maailman tuulet. Jos suomalaisista pop- ja rockmusiikin laulaja-lauluntekijöistä pitäisi muodostaa todellinen Mestarit-kokoonpano, siihen kuuluisi Hectorin, Juicen ja Gösta Sundqvistin lisäksi ehdottomasti neljäntenä jäsenenä

Mikko Alatalo. Suosittelenkin kaikille, jotka haluavat nähdä pintaliidon ja pikkutakkikokoomuslaisuuden taakse, vakavasti tutustumista Mikko Alatalon musiikkiin: hänellä on edelleen sa-nottavaa.

Petteri Järvinen

Hei, en aio kirjoittaa teille siitä, miten muumit ovat niin mukavia ja palleroisia. Itse asiassa en aio kirjoittaa paljon muistakaan asioista, joita olette tottuneet itseni tavoin yhdistämään nimeen Tove Jansson. Tämä tarina kertoo tunnettujen ihmisten tuntemattomista puolista, jotka onnistuvat kertomaan henkilön persoonasta jotain uutta ja ehkä ihmeellistäkin.

Tarina alkoi siis siitä, kun olin ollut jo kuukauden menossa katsomaan Tove Janssonin näyttelyä Wäinö Aaltosen taidemuseoon. Aina oli kuitenkin "jotain muuta", kuten aina. Jos totta puhutaan, tämän kirjoituksenkin piti koskea juuri tuota nimenomaista taidenäyttelyä. Etsiessäni pohjatietoa taidenäyttelyssä käynnille, törmäsin kuitenkin itselleni täysin vieraaseen Tove Janssoniin ja päätinkin näyttelyn sijasta tutustua siis vain Toveen. Oliko tämä hölmönä hymyilevä ja pellavapäinen nainen kykenevä muuhunkin kuin muumien pyörittelyyn?

Tuntematon Tove Jansson

- Hei, muumit?

Olen tavannut Toven "muumittoman" puolen henkilökohtaisesti silloin, kun joskus ylä-asteikäisenä luin useitakin hänen kirjoittamiaan novellejaan. Muistan, kuinka yllättyneenä olin Toven kirjallisuudesta: ne ovat edelleen parhaimpia ihmis- ja tilannekuvauksia, joita olen käsiini saanut. Hänen kirjojaan ovat esimerkiksi Nukkekaappi ja muita kertomuksia, Kuvanveistäjän tytär ja Aurinkokaupunki.

Tove Janssonin toinen nimi oli Marika. Hän syntyi 9.8.1914 ja kuoli vuonna 2001 86-vuotiaana. Pieniä tiedon palasia, joiden väliin mahtuu ihmisen elämä. Värikäs elämä se Toven elämä sitten olikin, sillä hän oli taidemaalari, piirtäjä, sarjakuvataiteilija, kuvittaja, kirjailija sekä filosofian tohtori. Harva muistaa, että muumeja on ilmestynyt yhtä paljon sarjakuvina kuin kirjoina. Vielä harvempi tietää, että Tove Jansson

sekä hänen veljensä Lars Jansson ovat saaneet muumi-sarjakuvista Suomen sarjakuvaseuran Puupää-hattu -palkinnon. Tuskin kukaan on tietoinen siitä, että hän on tehnyt kuvituksia myös J. R. R. Tolkienin Lohikäärmevuori -kirjaan.

Muumeja Tove teki elämänsä aikana vain noin 20 vuotta. Pieni osa suhteessa kaikkiin 86 vuoteen. Muita kirjoja, tauluja sekä veistoksia hän kuitenkin valmisti monia satoja. Harmi, että muumit ovat ainoa asia, jonka vuoksi häntä uskalletaan arvostaa. Varsinkin kun kukaan tuskin on edes tutustunut juuri Toven itsensä luomiin muumeihin. Japanilaispiirretyn silotellut ja vikisevät pallukat ovat kaukana Toven kapeavartalolisista ja hieman pelottavistakin olennoista, joiden elämänfilosofia vetää vertoja hippiaatteelle.

Ihmisenä Tove oli kaikkea muuta kuin höpsökkä ja naiivi täti-ihminen. Hän eli perheessä, jossa kaikki oli-

vat taiteilijoita: isä oli kuvanveistäjä, äiti oli kuvataiteilija, toinen veli valokuvaaja, toinen kirjailija. Tovesta itsestään tuli sekoitus kaikkea näitä, oikea renessanssi-ihminen. Toven salaisemmasta puolesta kertoo harvoin muistettu fakta: elämänkumppanina hänellä oli kauan aikaa taiteilija Tuulikki Pietilä.

Tämä pieni pintaraapaisu toimi johdatuksena Toveen, johon voi tutustua paremmin siis Wäinö Aaltosen taidemuseossa (auki ti-su 11-19) vielä 1.6.2003 asti. Tervemenoa.

Katri Mäkinen

Naisen kanssa II

Tyttöjä, akkoja ja Naisten läpimurto

Viime aikoina olen viihdyttänyt itseäni lukemalla politiikassa toimineiden tai yhä työtään tekevien naisten kirjoittamia kirjoja. Naiset ovat nousseet näyttävästi maamme poliittiseen eliittiin – tosin "vain" noin sata vuotta Suomen ensimmäisen eduskunnan muodostamisen jälkeen. Kevät 2003 on ollut kiivaan poliittisen kamppailun ja sitä innolla seuranneen uutisoinnin aikaa. Kun tuoreen ministeristön naiset on mediassa ehditty niin tytötellä kuin akoitella, on mielestäni hyvä hetki kuunnella myös toimijoiden itsensä ääntä. Miten naiset kokevat asemansa politiikassa? Mikä on ollut sukupuolen merkitys uralla etenemiselle – onko naiseus ollut etu vai haitta?

Sukupuoli takaa huomioarvon

Eeva Kuuskoski kehuu saaneensa urallaan tukea etenkin keskustapuolueen ja kokoomuksen miehiltä. Eeva, tuolloin vielä Kuuskoski-Vikatmaa, valittiin sosiaali- ja terveysministeriksi vuonna 1983 vain kolmen vuoden kansanedustajauran jälkeen ja vieläpä miesten äänin. Suhteessa miehiin hän kehuukin

lähinnä hyötäneensä sukupuolestaan, sen sijaan keskustan ja kokoomuksen naisjärjestöt eivät häntä ministerimittelössä tukeneet. Salkkujaossa hänen vastaehdokkaansa oli saman puolueen naisjärjestön silloinen puheenjohtaja **Marjatta Väänänen**. Tämä seikka saattaakin selittää yhtäältä miehiltä tulleen tuen ja toisaalta naisjärjestöjen tuen puutteen: miehet eivät ehkä halunneet paikalle Väänäsen kaltaista "naisiasianaista", naisjärjestöt taas tukivat luonnollisesti omaa ehdokastaan.

Kuuskosken tavoin myös **Elisabeth Rehn** katsoo hyötäneensä sukupuolestaan. Esimerkiksi YK:n erityislähettilään viran saamisessa naiseus oli etu, olihan pääsihteeri **Kofi Annan** aiemmin suoraan ilmaissut toiveensa naisten saamisesta YK:n huipulle. Rehn katsoo sukupuolesta olleen hyötyä etenkin erottumisessa: kun alalla on naisia vähän, harvat mukana olevat naiset huomataan. Naisen sukupuolensa vuoksi saama myönteinen huomioarvo kuitenkin edellyttää kahta seikkaa: yhtäältä poliittista perinnettä, jossa naiset on suljettu poliittisen eliitin ulkopuolelle ja toisaalta sekä tämän epätasa-arvon

Mari Niemi

koston korpppeja poliittiseen eliittiin

tilan havaitsemista että halua muuttaa se. Miesten vuosikymmeniä sukupuolensa vuoksi nauttimasta "positiivisesta erityiskohtelusta" siirryttiin varoen raottamaan ovea kiintiönaisille. Vuosikaudet esimerkiksi Suomen hallituksissa riittäväksi naisedustukseksi katsottiin yhden naisen mukanaolo.

"Mikään ei voita vanhanpiian elämää"

Entä esimerkiksi aviomiehet tai miesystävät, miten he ovat suhtautuneet kumppaniensa poliittiseen uraan? Perhe tai heteroseksuaalinen parisuhde ei koskaan ole ollut itsestänselvyyttä maamme politiikassa toimiville naisille. Ensimmäisistä Suomen eduskuntaan vuonna 1907 valituista naisista suurin osa oli naimattomia. Heistä ainakin **Miina Sillanpäälle** tämä oli tietoinen valinta:

- - - mikään ei voita vanhanpiian elämää.
Menen nyt minne tahansa, eikä koskaan tarvitse ajatella sitä toista. Mennä naimisiin!
Järke-ihminen! Ei, tiedättekö, minun on teh-

tävä työni yksin! Se on ollut ainoa onnistumiseni mahdollisuus.

Tämän päivän poliitikkonaisista ainakin **Suvi-Anne Siimeksen** esimerkki kuitenkin osoittaa, miten arvokasta kumppanilta saatu tuki voi olla. Kirjassaan *Politiikan piilokuvat* Siimes piirtää miehestään Kari Penkkilästä varsin humoristisen ja sympaattisen kuvan. Lukijalle käy selväksi, miten puolison antama kannustus on lämmittänyt Siimestä etenkin uran vaikeina hetkinä. Soneraan liittyneen kohun aikoihin Penkkilä oli katsellut televisiosta eduskunnan täysistuntoa, jossa vaimoa piestiin surutta – etenkin edustajat Pekkarinen ja Pulliainen olivat käyttäneet kiihkeitä puheenvuoroja. Siimes kertoo saaneensa kamppailun tiimellyksessä mieheltään tekstiviestin, joka kuului: "Toivottavasti ministeri Siimes käyttäytyy joskus kotonakin uskomattomalla tavalla...". Penkkilällä oli vankka usko kumppaniinsa myös tämän tavoitellessa Vasemmistoliiton puheenjohtajuutta vuonna 1998. Puheenjohtajakisaan lähteminen oli Siimeksen mukaan suuri taloudellinen riski, jonka hän kuitenkin uskalsi ottaa aviomiehen luvat-

tua elättää hänet ja hoitaa lapsia. Kirjassaan Siimes kertoo luvanneensa muun muassa ostaa miehelleen kunnollisen hybridipolkupyörän, mikäli tulisi valituksi: "mieheni ilmeisesti luotti mahdollisuuksiini enemmän kuin minä, sillä hän kävi jo hyvissä ajoin keväällä katsomassa pyörän merkin ja mallinkin valmiiksi".

Apulaisprofessorista "tyttöministeriksi"

Näiden myönteisten tunnelmien jälkeen olin pudota tuoilta lukiessani lastenpsykiatriaan erikoistuneen tohtori **Vappu Taipaleen** kokemuksia poliitikonuralta. Taipale nimitettiin sosiaali- ja terveysministeriksi lastenpsykiatrian apulaisprofessorin tehtävistä vuonna 1982. Hän kertoo tapahtuneesta seuraavasti:

Kun tulin hallitukseen minusta oli kummallista tulla käsitellyksi "tyttö". Minulle, joka olin neljän lapsen äiti ja tunsin itseni keski-ikäiseksi naiseksi, jolla on parhaat työvuodet takanaan, oli vähemmän miellyttävää tulla nimitetyksi "tytöksi", "tyttöministeriksi". Tiedät mitä tarkoitan, että silloin on pieni, paljon pienempi ja paljon heikompi kuin muut...

YK:ssa vuonna 1995 työskentelyn aloittanut Elisabeth Rehn katsoi sukupuolensa mahdollisesti auttaneen viran saamisessa. Myönteisistä kokemuksista huolimatta myös alentuva suhtautuminen oli hänelle tuttua:

Tietysti nainen saa politiikan huipulla myös niellä aika lailla kaikenlaista. YK:n erityislähettiläsnimityksen jälkeen pidetyssä tapaamisessa Naton pääsihteeri **Havier Solana** suhtautui minuun kuin kuusi-vuotiaaseen tyttöseen. "Tiedäthän että vastuullasi on POLIISIMIEHIÄ, ja että tehtäväsi on VAARALLINEN ja VAIKEA..." Hui kauhistus! Siinä vaiheessa olin jo niin raivoissani, että otin varastosta kaikkein jäätävimmän äänensävyäni ja vastasin hyvin rauhallisesti:

"Ei kai pääsihteeri nyt sorru sovunistisiin asenteisiin? Pitäisittekö Te tällaisen luennon myös miespuoliselle erityislähettiläälle?"

Nainen parhaassa iässä?

En tiedä mitä odotin tarttuessani politiikassa menestyneiden naisten muistelmiin. Kirjoista välittyvä, naispoliitikkojen jatkuvasti kokema sukupuoleen ja ikään liittyvä piikittely ja vähättely, sekä ammatitaitoon liittyvät kommentit jäivät mietityttämään minua. Poliitikot rekrytoituvat eduskuntaan vaalien kautta – miksi joidenkin miespuolisten kollegoiden ja median edustajien oli ja on yhä niin vaikeata tyytyä äänestäjien tekemään valintaan? Miksi naista on kollegana tarkasteltu ensisijassa hänen sukupuolensa ja siihen liitetyn huonommuuden kautta, miksi on niin vaikeata antaa tekojen puhua? Elisabeth Rehn kertoo saaneensa kuulla piikittelyä esimerkiksi iästään pitkin uraa: milloin hän on ollut liian nuori, milloin liian vanha:

Tytöttely oli pahinta urani alkuaikoina, mutta onneksi se on vähentynyt iän ja kokemuksen myötä. Mutta sittenhän alkaakin jo akoittelu. --- Joskus minä vain ihmettelen, mikä on se ikä, jossa nainen ei ole liian nuori eikä liian vanha vaan juuri sopivan ikäinen?

Se parhaiten nauraa...

Lukemistani poliitikkonaisten kirjoista erityisenä selviytymiskeinona välittyy huumori – tai ehkä pikemminkin sisun ja huumorin liitto. Ensimmäinen väitellyt historioitsijana ja kansanedustaja **Tekla Hultin** kirjoitti päiväkirjassaan vuoden 1914 valtiopäivillä käymästään kamppailusta. Hänen pyrkimyksenään oli saada läpi anomus naisten hakukelpoisuudesta valtion virkoihin. Aiheen tärkeydestä huolimatta Hultinin muistiinpanoista välittyy kuva asiaansa yhtä aikaa huumorilla ja suurella päättäväisyydellä suhtautuvasta naisesta. Hän taisteli vakavissaan, mutta sai kamppailun kuulostamaan kuurupiilolta:

Ingman, Serlachius ja Gadolin koettavat

kaikenlaisilla verukkeilla saada kysymyksen kokonaan haudatuksi, mutta tämä ei ole heille onnistuva. Aion ajaa heitä toisesta piilopaikasta toiseen, kunnes saan heidät pakotetuksi äänestämään ja näyttämään korttinsa

Nyt takaisin tähän päivään. Mitä ensimmäinen Suomen pääministeriksi asti edennyt nainen tuumii naispoliitikkojen roolista 2000-luvulla? Kirjassaan *Sillanrakentaja* **Anneli Jäätteenmäki** katsoo sukupuolten välisen tasa-arvon olevan vielä kaukana. Muun muassa Pohjan Akaksi ja Kepun koston korpiksi tituleerattu juristi osaa kääntää itseensä kohdistuneen pilkan edukseen – osoittaen samalla huumorintajunsa ylittävän piikittelijöiden pikkumaisuuden:

Itkijänaisten aika on ohi. Me 2000-luvun naiset haluamme olla lannistumattomia taistelijoita. Maija-Riitta Ollilan sanoin me ikäloput eukot olemme valmiita tappeluun, suvaiten, huumorilla – ja täysin peräänantamattomina.

Lähteet

Hultin Tekla: Päiväkirjani kertoo 1914–1918. Kustannusosakeyhtiö Sanatar 1938.

Jäätteenmäki Anneli: Sillanrakentaja. WSOY 2002.

Kuusipalo Jaana: Naisena politiikan huippupaikoille. Naisedustus Suomen hallituksissa ja naisministerien poliittinen ura vuosina 1926–1986. Tampereen yliopisto 1989.

Rehn Elisabeth: Kaikki on mahdollista 90-luvun muistelmät. WSOY 1998.

Siimes Suvi-Anne: Poliitiikan piilokuvat. Otava 2002

Sihvonen Riitta: "Minä kumminkin käytän ääntäni" Eduskunnan ensimmäiset naiset. Eduskunnan kirjasto 1995.

ISHA

The International
Students of History
Association

Mass Movements – Masses in Motion

ISHA –seminaari Heidelbergissä 25.-31.8. 2003

Workshopit

- 1) What makes the Masses Move?
- 2) Religion
- 3) Political Ideologies
- 4) Socio-economic Factors
- 5) Mass Culture
- 6) Mass and Identity – Integrative Concepts

Ilmoittautumiset 8. elokuuta mennessä osoitteeseen
[\[isha.heidelberg@gmx.de\]](mailto:isha.heidelberg@gmx.de)
Paikkoja vain 50 nopeimmalle, joten toimi pian!
Lisätietoa Riikka Mandelinilta, [\[rmmand@utu.fi\]](mailto:rmmand@utu.fi)

Walpo walppaana

**Walpo julkaisee otteen Assarin ullakon
ruokalistasta viikolta 20:**

TORSTAI 15.5.

**Pyttipannu - Finish Hash
Kasvispyttipannu - Vegatable Hash
Pinaattikeitto kananmuna - Spinitsch Soup + Egg**

**Miksi vaihtareilla on paremmat pöperöt?
Syrjitäänkö suomenkielisiä?**

Joona kysyy ja Alpo vastaa

- Terve taas, Alpo hyvä, ja kiitos viimeisestä! Oloni on ollut kokonaisvaltaisen hyvä keskustelumme jälkeen. Eivätkä makoisat herkkuvoileivätkään olleet laisinkaan pahitteeksi. Kunnon suolapalaa ulkosalla ei voita mikään!

- Hienoa, että olet taas hyvillä mielin, Joona. Olethan paras ystäväni. En millään muotoa soisi sinun olevan allapäin. Hyvä juttu, että minusta oli apua. Mutta taidat olla taas pohtinut jotakin? Olen oppinut tunnistamaan sen ilmeestäsi kaikkien näiden vuosien aikana, kun olemme toisemme tunteneet.

- Toden totta, Alpo! Ja olenkin hakannut päätäni seinään jo useamman päivän ajan. Viimein ymmärsin, että parempi vain jos tulen taas kerran sinun juttusillesi.

- Hyvä, että tulit. Koitetaan yhdessä saada asia pois päiväjärjestyksestä. Kakista siis jo ulos, mitä olet miettinyt!

- Mielelläni. En ymmärrä, miksi monet ihmiset syövät niin mielellään makeita jälkiruokia, vaikka tarjolla olisi vielä maittavaa ja ravitsevaa pääruokaakin tai vaikkapa virkistävää salaattia, herkkuvoileivistä nyt puhumattakaan? Olen vielä kuullut monien, jotka näin tekevät, valittavan tätä taipumustaan. He eivät ilmeisesti itsekään ole aivan sinut sen kanssa.

- Hmm. Otitpa kerrankin esille ainakin yhden oikein visaisen ongelman, jota todella sietää käsitellä hieman pintaa syvemmältä! Tuota olen joskus itekin kysynyt eri tuttaviltani, mutten ole koskaan saanut aivan tyydyttävää vastausta. Tässä asiassa olen päätenyt siihen tulokseen, että sellaisissa ihmisissä on yksinkertaisesti jotain vialla. On tosiaan järjetöntä suosia makeita ja ravintoarvoltaan niukkoja ruokalajeja ravitsevampien kustannuksella. Itse syön aina vatsani täyteen ennen jälkiruokia, joten en enää edes kykenisi nielemään niitä ilman tukalaa oloa. Olen miettinyt, mahtaako selitys tähän kummalliseen taipumukseen piillä niin sanotuissa makuasioissa, mutta kaikkein makeannälkäisimmätkin ihmiset ovat useimmiten kiistäneet tämän. He nimittäin pitävät kaikkein eniten maittavista ja samalla ravitsevista ruuista, mutta kertovat kokevansa jonkinlaista erityistä himoa makeisiin ruoka-aineisiin.

- Jaa-a, Alpo. Ihmisten olisi syytä pitää varansa tuolaisten himojen suhteen. Niiden kanssa ei ole leikkimistä!

- Eipä tosiaan, vaaroja on kaikkialla! Jostain tuntemattomasta syystä jotkut saavat hetkellistä, ilmeisesti voimakasta nautintoa laittaessaan makeisia suuhunsa, pureskellessaan niitä ja niellessään ne. Hieman samaan tapaan kuin tupakoitsija saa vetäessään henkisivut. Silti, minulla ei ole juurikaan vaikeuksia ymmärtää sitä, miksi joku tupakoi. Mutta makean ruuan suosiminen, siinä vasta outo juttu onkin! Samaa tarvettahan, tässä tapauksessa siis ravinnontarvetta, voidaan tyydyttää paitsi paljon järkevämmän, niin myös

ilman ylimääräistä vaivaa, joka jälkiruuan valmistamisesta aina koituu. Ja kuten hetki sitten sanoin, useimmat vieläpä pitävät loppujen lopuksi enemmän muista kuin makeista jälkiruuista.

- Toden totta, Alpo! Tuohon kysymykseen on kerta kaikkiaan vaikeaa löytää tyydyttävää selitystä. Mutta silti vastauksesi opetti minulle paljon. Hienoa, että minulla on noin älykäs ystävä!

- Kiitos ystävällisistä sanoistasi, Joona. Jotkut kysymykset ovat hankalampia, toiset helpompia vastata. Yksikään niistä ei ole toisen kaltainen. Joskus käy niinkin, etten minäkään osaa antaa järin hyvää selitystä. Voin siis vain arvailla, mistä makeanhimo johtuu. Tosin on syytä muistaa, että toisinaan on paikallaan ottaa hieman jälkiruokaa myös kohteliaisuudesta, etenkin, jos on syytä päätellä sen valmistamisesta koituneen huomattavaa vaivaa. Mutta jotain läpeensä outoa täytyy kaiken takana olla.

- Toden totta. Kun yksi mysteeri selviää, niin toinen näyttäytyy saman tien. Ei hetken lepoa!

- Maailma on monessakin mielessä outo paikka! Saimmehan siitä taas tuntuvan muistutuksen. Mutta mysteereissä on myös sen rikkaus. Ja Joona hyvä, voimme olla tyytyväisiä siitä, että olemme tänään sentään painiskelleet hyvinkin kiehtovan kysymyksen kanssa. Kyse on tärkeästä, lähes jokapäiväisestä asiasta, joka varmaan jää monilta tyystin huomaamatta! Hienoa, että ainakin me osaamme keskittyä todella olennaisiin ongelmiin. Kai olet jo lakannut pohtimasta esimerkiksi sitä, mitä kuoleman jälkeen tulee, vai mitä hölmöä viimeksi kysytkään?

- Olen tietysti! Vallan nolottaa, kun nyt mietin moiseen aikaa uhranneeni. Mutta kaikkihan me erehdymme joskus, vai mitä Alpo?

- Tekemällä oppii, Joona! Ja viimeistään kantapään kautta. Älä siis murehdi turhaan, vaan istu alas. Au-rinkokin lämmittää jo mukavasti. Tästä on tulossa mainio päivä, ystävä kallis!

Voi pettymysten pettymys

Skitsofreenikot eivät ole hulluja saati sitten mielipuolimurhaajia. Skitsofreniasta liikkuu hyvin paljon stereotyyppioita ja aika monta hurjaa ennakoasetelmaa oli itsellänikin ennen kuin otin sairaudesta hieman selvää. Unohdettuja ja tuntemattomia suomalaisia ovat mielenterveyspotilaat, joille ei yhteiskunnalta riitä sen enempää taloudellista kuin henkistäkään tukea.

Mielenterveysongelmat ovat yleistyneet. Kyllähän niistä puhutaan lehdistä ja ajankohtaisohjelmissä. YTHS:n mielenterveyspalvelut ovat kysytyä tavaraa ja esim. hoitoa tarvitsevien depressiotapausten määrä opiskelijoiden keskuudessa on kasvanut huomattavasti. Mielenterveys on siis esillä, mutta se ei kylläkään tarkoita että potilailla hyvin menee. Katsaus hyvinvoivan Suomen mielenterveysongelmaisten tilanteeseen ei tee iloiseksi. Erikoissairaanhoidon määrärahoja on vähennetty ja psykiatrisia vuodesijoja karsittu, samalla kun taas avohoidon resursseja ei ole lisätty. Huono tilanne koskettaa erityisesti vaikeasti mielenterveysongelmaisia, joita mm. skitsofreenikot ovat.

Miltä tuntuu...skitsofrenia ?

Skitsofrenia on yksi suurimpia kansansairauksiamme. Suomessa se on suurin yksittäinen työkyvyttömyyden aiheuttaja ja noin 60 % mielisairaalapaikoista on skitsofreniaa sairastavien käytössä. Skitsofrenia aiheuttaa esim. rahassa mitattuna enemmän terveyshaittoja kuin tupakka.

Skitsofrenialla on pahamaineinen kaiku. Sairautena se voi olla lievä tai vaikea, eivätkä edes kaikki asiointuntijat pidä sitä "sairautena" vaan eräänlaisena traumaattisten kokemusten noidankehänä. Skitsofreniaan sairastuminen liittyy yleensä arkielämän ongelmiin ja ihmissuhdevaikeuksiin, ei niinkään suurin kriiseihin. Sairastunut pyrkii eristäytymään todellisuudesta ja todellisuuden rinnalle syntyy oma sisäinen maailma. Skitsofreenikko tuntee, näkee, kuulee asioita, joita muut eivät koe, mutta jotka ovat hänelle todellisia hänen omassa maailmassaan.

Skitsofreniasta voi parantua, vaikka pitkään onkin elänyt sitkeä uskomus että jakomielitauti vie menessään. 1800-luvulla mielisairaita "hoidettiin" sulkeamalla heidät eristyslaitoksiin ja vielä 1900-luvullakin esiintyi runsaasti hoitokeinoja, joiden yhteydessä ei voida käyttää sanaa inhimillinen. Skitsofrenia paranee lääkähoidolla, terapialla ja läheisten tuella. Nykyiset hoitokeinot ovat tuloksellisia, mutta puutteita hoidossa on edelleen. Monet puutteista johtuvat resursseista, joita ei yksinkertaisesti ole riittävästi. Useat potilaat on tuomittu sairaala- ja avohoitokierteeseen, jossa mahdollisuudet paranemiselle ovat onnettomat.

Ongelmallinen mielenterveys

Jokaiselle suomalaiselle on perustuslaissa taattu riittävä oikeus hoitoon. Terveys jakautuu silti epätasaisesti Suomessa. Terveysongelmat kasautuvat samoille ihmisille, joilla ei muutenkaan mene hyvin. Niille suomalaisille, joilla on alhainen koulutus, huonot asun- to-olot eikä työpaikkaa.

Meillä opiskelijoilla on kuitenkin suhteellisen hyvät oltavat kun on kyse terveydenhoidosta. YTHS:ltä saa kohtuullisella vaivalla niin lääkäreiden kuin psykologien apua. Tilanteessa ei sinällään ole hurraamista, sillä mielenterveysongelmat ovat mitä suurimmassa määrin alkaneet koskettaa myös opiskelijoita. Esimerkiksi Helsingin YTHS:llä on 300 ihmisen jono psykoterapiaan.

Kelan ja Ylioppilaiden terveyshuoltosäätiön mukaan suuri osa opiskelijoista kärsii masennuksesta. 25 % opiskelijoista kokee huomattavaa stressiä ja naisopiskelijoista 28 prosentilla ja miesopiskelijoista 15 prosentilla on psyykkisiä ongelmia.

Mikä auttaa?

Aina on kiire joka paikkaan. Paljon pitää saada aikaan. Menestyä ja suorittaa muita enemmän. Onko se silloin ihme, että niin opiskelijan kuin kenen tahansa pää räjähtää. Yhteiskunnan ja ympäristön asettamia valtavia paineita eivät kaikki voi millään kestää.

Mielenterveystyön taloudelliset resurssit ovat riittämättömät. Hoitoon ja ehkäisyyn pitäisi panostaa enemmän, eikä mielenterveysalalla ole yhtään liioiteltua puhua hoitajapulasta. Nämä ovat kuitenkin tekijöitä, joihin mattimeikälisten on hankalampi suoraan vaikuttaa. Itse olen kuitenkin huomannut, että jotain pientäkin voi tehdä... Ymmärtää.

Mielisairaat ja avohoitopotilaat ovat useasti pelottaneet ja toisinaan jopa ärsyttäneet. Helppohan heitä on arvostella, kun ei itse ole samassa tilanteessa vailla hoitoa ja sosiaalista verkostoa. Nämä unohdetut ja tuntemattomat suomalaiset eivät kuitenkaan minultakaan paljon vaadi. Ennakko-luuloton suhtautuminen ja ystävällisyys voisi olla ensimmäinen askel. Kaikkiaan me tarvitsemme ymmärtäjiä.

Katja Sauvola

"Minä olen ympäri avaruuden...skitsofreniaa"
"Totuus on harhaa, vain harha on totta"
- Juice Leskinen

Sitsit Uuden Ylioppilastalon Alina-salissa

Helsingin Excursio 28.3

Eli juttu siitä, miten P-klubilaiset muuttivat perinteitään

Suvi Säiläkivi

Tukholman excun jäätyä toteuttamatta, alkoi kuumeinen kotimaan excursion suunnittelu. Asiaa pohdittiin monessa epävirallisessa työryhmässä ja innostus asiaa kohtaan oli suurta. Tämä olisi jotain uutta ja toivottua.

Hurjimmat suunnitelmat hylättiin jo alkumetreillä, ja realistiseksi vaihtoehdoksi jäi Helsinki. Koska myös siellä suunnalla oltiin kiinnostuneita, alku näytti lupaavalta. Puhuttiin jopa seminaarin järjestämisestä, ihan vain meidän vuoksemme.

H-hetken lähestyessä ilmaantui ongelmia. Olimme saaneet sovittua illaksi yhteiset sitsit, mutta päiväohjelmasta ei sittenkään ollut tietoa. Myös ylitsevuotavan suuri kiinnostus oli laimennut, ja ihmiset peruivat mitä ihmeellisimpiin tekosyihin vedoten. Matkanjohtaja alkoi hieman hermostua.

Asiat kuitenkin luonnistuvat aina jollain tavalla, niin myös nyt. Junassa kohti Helsinkiä oli 14 iloista klubilaista, ja määränpäämme oli Tamminiemi.

Tamminiemessä saimme nähdä, että Kekkosekset nukkuivat eri sängyissä, ja että Sylvi piti kullanvärisestä huonekaluista. Asiaa kanssamme kummastelemassa oli VOO:n delegaatio. saman aikaisesti Polho järjesti kuumeisesti sitsejä.

Illalla siis sitsattiin yhdessä kollegoidemme kanssa, jotka olivat pistäneet pystyyn uskomattoman upeat sitsit. vai oletteko itse nähneet turkulaisilla sitseillä pöydillä kukkia ja painettua menua? Toisaalta meillä hintaan kuuluu useampi snapsi...

Sitsit sujuivat vauhdikkaasti, jopa niin että moni uupui heti niiden jälkeen. Snapsien sisältö, jonka emme usko olleen kossua, saattoi toki vaikuttaa asiaan.

Samanaikaisesti kun osa nukkui sohvilla ja joku helppotti oloaan katukivetykselle muut jatkoivat iltaa Uudella Ylioppilastalolla ja osa vielä aamusaunassa. (Loistava idea, pitäisi toteuttaa meilläkin. Näin jatkot eivät häiritseisi kenenkään naapureita.) Muilla oli edessä tuskainen yöbussi takaisin kotiin.

Mitä tästä excursiosta sitten jäi käteen? Sanoisin, että paljonkin. Vaikka kaikki ei mennytkään kuten piti, on tämä kuitenkin kehittämisen arvoinen asia, jota kannattaa myös jatkossa kokeilla. Saimme luotua hyvät suhteet kollegoihimme, mikä on ensiarvoisen tärkeää, jos oman jäsenistömme aktiivisuus jatkaa laskuaan. Saimme tutustua loistaviin persooniin ja pystyimme tarjoamaan jäsenistöllemme jälleen jotakin uutta.

Toivon, että kaikilla mukana olleilla oli hauskaa, vaikka matkanjohtaja oli välillä vähän pihalla ja toivon, että kotimaan excursiosta tulee pysyvä osa P-klubin perinteitä.

P-klubilaiset lauloivat ja lahjoivat kollegoitaan

Historian opiskelijat valtasivat Helsingin ISHA –konferenssi 14.-20.4. 2003

Riikka Mandelin

Reilut kahdeksankymmentä historian opiskelijaa kokoontui viime viikolla Helsinkiin neljänteentoista ISHA vuosikonferenssiin. Osanottajia tuli kuudestatoista Euroopan maasta.

Konferenssin teemana oli "Who Owns the Past?". Aloitimme juhlallisesti avajaisilla kuuntelemalla professori Seppo Hentilän luennon aiheesta "The Presence of the Past in Finland". Järjestäjät toivottivat meidät tilaisuudessa tervetulleiksi ja sen jälkeen aloitimme työskentelyn työryhmissä käsitellen konferenssin teemaa eri näkökulmista. Heti alussa kävi ilmi, että etukäteen valmisteltujen esitysten taso oli yleisesti ottaen korkea. Omasta puolestani voin ainakin sanoa, että en muista koska olisin ollut yhtä mielenkiintoisessa työryhmässä. Näkemuserojen vertaileminen muiden kansallisuuksien kanssa työryhmissä onkin yksi ISHA -tapaamisten parhaita puolia.

Akateemisen puolen lisäksi ohjelmaan kuuluivat perinteisesti nähtävyydet ja juhlat sekä muutama kansainvälisen ISHA:n kokous. Ohjelmaa riitti ja aikataulu oli tiukka, joten vapaa-aikaa ei juuri jäänyt. En ole vielä kukaan lakannut ihmettelemästä ISHA -ihmisten kestävyttä. Mysteeristä irlantilaisista lukuun ottamatta kaikki jaksivat työskennellä työryhmissä ja katsella nähtävyyksiä vain muutaman tunnin yönistä huolimatta. Illalla väsymyksestä ei ollut enää mitään merkkiä. Opastetut kierrokset Helsingissä olivat kiinnostavia suomalaisille osallistujillekin, jotka eivät yleensä mene Helsinkiin katsoakseen nähtävyyksiä. Meille oli järjestetty lisäksi puolen päivän retket Suomenlinnaan ja Porvooseen. Osa ihmisistä vieraili Helsingin museoissa, sillä aikaa kun toiset kokosivat voimiaan muilla tavoin.

Yksi viikon kohokohdista oli mielestäni pubi kierros karaoke –baareissa. Kierrokseksi sitä ei oikeastaan voi kutsua, koska jäimme ensimmäiseen baariin koko illaksi, mutta tunnelma oli loistava. Päästyään vauhtiin kaikki halusivat laulamaan ja suurin osa myös lauloi. Taidolla ei ollut väliä, sillä kolmekymmenhenkinen kannattajajoukko otti kaikki lämpimästi vastaan. Ikä-

vä kyllä kaikkien pubi kierros ei ollut yhtä onnistunut. "Cheap and dirty" –tyylisiä Kallion baareja vierailut ryhmä joutui tappeluun, jonka seurauksena kaksi suomalaista loukkaantui. Kovin pahasti heille ei onneksi käynyt.

Torstaina koko joukko lastattiin kahteen bussiin ja vietiin viikonlopuksi Vantaan seurakunnan leirikeskukseen, jossa tunnelma kohosi edelleen Suomi-bileissä. Yllättävää kyllä, suurin osa ulkomaalaisista uskaltautui kokeilemaan saunaa ja jopa nautti siitä. Rohkeimmat kokeilivat vastaakin. Tunnelma vapautui huomattavasti kun jännittyneet ulkomaalaiset huomasivat, ettei saunomiseen liittynyt mitään seksuaalista. Moni surkutteli jälkeen päin, ettei omassa maassa pääsisi saunomaan. Suomi –bileet olivatkin täydellisen suomalaiset, vaikka jäinkin kaipaamaan

uintia saunan päälle. Sitä kokeili vain yksi nimeltä mainitsematon henkilö, joka juoksi kielloista huolimatta järveen. Leirikeskuksessa ulkomaalaiset pääsivät myös kosketukseen Suomen luonnon kanssa. Halukkaiden oli mahdollista osallistua kävelyretkelle metsään. Työryhmien yhteenvedot pidettiin leirikeskuksessa. Parhaille esityksille oli luvassa palkinto, joten visuaaliseen puoleen oli panostettu

tällä kertaa huomattavasti. Yhteenvedojen sisältö jäi itselleni ja varmasti monelle muullekin hämärän peittoon, koska tässä vaiheessa viikkoa keskittymisen oli suorastaan mahdotonta. Vastausta kysymykseen "Who owns the past?" ei siis varsinaisesti saatu. Sen sijaan mieleen jäivät Stalin-vitsit ja propagandaa käsittelevän työryhmän uutiset, joissa Euroopan unioni hyökkäsi Sveitsiin.

Ainoa negatiivinen puoli hyvin onnistuneessa konferenssissa oli, että se oli liian hyvin onnistunut. Ihmiset pitivät todella hauskaa joka päivä ja varsinkin yö. Kuten arvata saattaa, jossain vaiheessa tulee raja vastaan. Näin kävi viimeisenä päivänä, jolloin energisestä ja iloisesta joukosta ei ollut jäljellä kuin yliväsyneitä ihmisiä, jotka eivät pystyneet enää keskittymään muuhun kuin kotiin lähtöön. Kaiken kaikkiaan konferenssi oli kuitenkin onnistunein ISHA –tapaaminen, jossa olen ollut.

ISHA-ihmiset valtasivat karaokebaarin

Jorma Gallen-Kallellaan

Datakieli ei ruleta

Jormaa harmittaa. Suomen kieli menee joka ikinen päivä yhä typerämpään suuntaan. Uusin karmeus on verbi googlettaa. Se kuulostaa lähinnä vauvan jokellukselta.

Sanaa googlettaa tarkoittaa jonkun ihmisen nimen asettamista internetin eli netin (miksei interin?) Google-hakupalveluun. Sieltä sitten löytyy erinäinen määrä nettisaitteja, joissa kyseinen nimi esiintyy.

Useimmissa tapauksissa sivumäärällä voidaan mitata henkilön menestys, tärkeys, ego ja peniksen koko. Tosin joskus googletus antaa suuren tuloksen, mikäli henkilö on osallistunut kiitettävästi ompeluseuratoimintaan.

Jorma sai tietää, että on olemassa mies nimeltä Roger Turku. Googletus paljasti, että kyseinen henkilö on totisinta totta. Roger Turku on hiihtoliiton talousvaliokunnan jäsen, samoin kuin Erkki Rauma.

Mieli vei kartalla Raumalta 50 kilometriä pohjoiseen, muttei Roger Poria löytynyt. Insinööri Roger Borg ajanee saman asian. Turusta etelään mennessä vastaan tulee totta kai Roger Salo, joka on jonkin tärkeän michiganilaisen tutkimusneuvoston jäsen.

Kirkkaimpana kruununa Jorma googletti Roger Rooman, joka pelaa koripalloa legendaarisessa korvpalliklubi Tallin Kalevassa.

Korv on muuten ruotsia ja muistuttaa kovasti jormaa. Palli on slangia ja sekin liittyy vahvasti nivusten väliselle seuduille.

“Sawadii!”, huutaa salaperäinen Laos

Verkkaisesti liikkuva Laos saa matkailijan hidastamaan vauhtia ja unohtamaan rationaaliset suunnitelmansa. Siellä ei ole edes polkuja kävelty suoraan, ja kahdeksaksi aikataulutettu kyyti lähtee todennäköisesti yhdeltätoista. Mikä on tämä maa, jossa ihmiset asuvat parin metrin korkeudessa neljällä jalalla seisovissa ruohokattoisissa bambumajoissa? ”On niin leffatai turistiesiteolo ja kuitenkin nämä maisemat ovat todellisia. Ainakin lasta ruokitaan täällä ilman suurta suunnittelua (vrt. Janina Andersonin tissijupakka). Ruumis on luonnollinen juttu ja lapsi myös; se tulee mukana ilman hössäystä vaikka pyyheliinassa. Tätä luonnollisuutta seurattessani olo on kuin siirtomaaherralla”, kirjoitin päiväkirjaani 26. maaliskuuta.

Tiia Haapaniemi

Istuin avolavapakettiauton hyppivässä kyydissä kahdeksan muun ihmisen kanssa ja yritin estää päätäni kolisemasta liian matalalle kiinnitettyihin telineisiin. Olimme matkalla kylään, josta ottaisimme venekyydin määränpäähämme. Sinne ei vielä pääse tietä pitkin.

Tarkkailin vuoronperään länsimaalaisia matkajia ja paikallista perhettä. Englantia ranskalaisittain

murtava matematiikan opettaja keskusteli lontoolaisnuoren kanssa. Opettaja alkoi kiihtyä aiheestaan, ja brittipolka nyökytteli mukana: kansallisten televisiokanavien taso on viime vuosina laskenut hälyttävästi mainoskanavien tasolle.

Pienen laopojan nenästä valui paksua räkää ja hän voi pahoin. Opettaja tarjosi vessapaperia isälle, joka pojan kasvoja siistittyään piteli paperitolloa häm-

mentyneenä käsissään. Laokodeissa ei ymmärretä roskaksi muuttuvan paperin päälle. Perheen äiti otti pojan välillä syliinsä, nosti haalistuneenkeltaista futiksen World Cup –t-paitaansa ja tarjosi rintaa. Äiti oli ehkä parikymppinen. Hänellä oli yllään perinteinen hame ja päänsä hän oli kietonut villisti värikkääseen puuvillakankaaseen.

Pikkukylien maa

Punasavinen valtatie halkoi tasaiseen tahtiin pieniä kyliä. Autojen edestä juoksi turvaan sikoja, kanoja, lapsia ja koiria. Kylän laitamilla oli kaivo, jolle lapset olivat kerääntyneet aamupesulle. Kun ajoimme ohi, he heiluttivat vimmatusti käsiä ja huusivat Sawadii! Hei! Päivisin kylissä näkyi lähinnä vanhuksia ja lapsia, sillä miehet olivat lähteneet pelloille töihin ja naiset olivat sisällä puuhissaan. Työt alkavat aikaisin kukkojen itsepintaiseen huutoon.

Tie pölysi savea, kun kuski leikki kumpuilevassa ja mutkikkaassa maastossa. Viiden tunnin ja sadan kilometrin jälkeen olimme perillä. Muang Neun jokiykylässä ei ole sähköjä, mutta generaattoreilla valot palavat iltakymmenen asti. Pienessä kylässä tuntuu olevan enemmän bambumajoitusta kuin asukkaita, sillä matkaopaskirjojen ansiosta yhä useammat turistit ovat löytäneet uneliaan kylän. Se on jylhien vuorien ympäröimässä kauniissa maisemassa, josta on noin tunnin patikointi polkua pitkin seuraavaan kylään.

Kylät ovat tiiviitä yhteisöjä. Eräällä retkellä tulimme suurehkoon kylään, jonka laitamilta kuului äänestä laulua. Kun tulimme lähemmäs, meitä pyydettiin nousemaan portaat ylös taloon. Sisällä oli aivan täyttyä; nuoria ja vanhoja kyläläisiä istui kuudessa pitkässä rivissä lattialla. Kolme valkoista kangasta muodostivat ruokapöydät. Talossa juhlittiin uuden lapsen syntymää. Nuori isä toi vastasyntyneen vauvan näytille, ja kaikkien oli juotava kupillinen kotona poltettua riisiviskiä, lao laoa ja sitoa valkoinen nauha vauvan ranteen ympärille. Vauvan molemmat

kädet olivat paksut valkoisesta. Vieraiden joukossa kiersi ihmisiä, jotka tarjosivat jatkuvasti lisää viskiä.

Ranskan entisessä siirtomaassa Laosissa on yhtä paljon asukkaita kuin Suomessa, mutta pääkaupungissa Vientianessa asuu vain noin 133 000 ihmistä. Virallisesti Laos on nykyään sosialistiskapitalistinen valtio, mutta sen oikeasta tilasta on vaikea saada tietoja. "Politiikasta on mahdotonta puhua", valitteli eräs graduun tekevä ranskalainen tyttö. Hän oli asunut Hmong-kansan parissa ja koettanut saada heitä kuvaamaan suhdettaan ympäristöönsä ja yhteiskuntaansa. "Bo peng njang, No problem, he sanovat. Eivät välitä", hän tuhahti.

Törmäsimme laojen vaikenemiseen koettaessamme selvittää, onko maan merkittävin tie Route 13 turvallinen. Helmikuussa sillä oli ampumavälikohtaus, jossa kuoli kaksi turistia. Kuulimme huhuja myös kahdesta muusta ammuskelutapauksesta, mutta viranomaiset eivät antaneet virallisia lausuntoja niistä. Matkalippumyyjät kohauttivat olkapäitään ja hymyilivät: "Se on turvallinen." Kukaan ei suostunut keskustelemaan asiasta.

Salainen sota

Laosin viidakko on pommien kasvima. Yhdysvallat kävi Vietnamin sodan aikana myös Laosissa sotaa, josta ei tiennyt yksikään länsivaltio. On laskettu, että yhteensä Laosiin pudotettiin lentokoneellinen pommija joka kahdeksas minuutti ympäri vuorokauden yhdeksän vuoden ajan Vietnamin aselepoon 1973 asti.

Sota alkoi, kun isänmaallinen Pathet Lao –kansanrintama voitti vaalit vuonna 1958 ja Laos ajautui sisällissotaan. USA alkoi tukea maan äärioikeistoa, ja vastaavasti Viet Minh varusti Pathet Laoa. Kuulimme oppailta, että yhdysvaltalaisilla koneilla oli määräys palata tyhjinä Vietnamista. Niinpä sotilaat pudottivat lastin loput pommit kotimatalla Laosiin tuhoten järjettömästi pyhiäkin kohteita kuten temppeleitä ja stupia.

Vuoden 1975 lopulla Laosin Demokraattinen Kansantasavalta sai presidentin. Koska maan tavoitteena oli kommunistinen yhteiskunta, muutettiin talouspolitiikkaa niin rajusti, että satoja tuhansia, etenkin koulutettuja ihmisiä pakeni maasta. Epäonnistunut maapolitiikka johti ruokapulaan. Niinpä taloutta alettiin liberalisoida jo vuonna 1979. Nykyisin Laosin hallitus sallii yksityisrittämisen, mutta esimerkiksi maalueet jaetaan kullekin perheelle pääluvun mukaan. Kukin talo saa kylän suuren riisipellon sadosta oman osuutensa, jonka eteen he ovat työskennelleet. Maan omistaa periaatteessa valtio, mutta vuokrasopimus on pitkäaikainen ja periytyvä.

Vuosien kuluessa maan suurimmalle uskonnolle buddhismille on annettu toimintavapaus, eikä munkkien ole enää pakko opiskella kommunistista ideologiaa. Toisaalta monet laot uskovat nykyään luonnonhenkiin. Etenkin heimojen parissa vanhat uskonnot ovat voimissaan. He palvovat esi-isiä ja luontoa.

Laosissa asuvat länsimaiset ovat lähinnä kansalaisjärjestöjen työntekijöitä. Hallitus tekee vilkasta yhteis-

työtä myös länsimaisten yritysten kanssa. Tapasin Vientianen paikallisbussissa sujuvaa englantia puhuvan virkamiehen, joka kertoi työskentelevänsä vientialalla. Hänen työnantajansa on hallitus ja tehtävänä on viedä laolaisia tuotteita Pohjoismaihin. Suomalaisen korvaan se kuulosti kovin tutulta.

Laosin historiaa lyhyesti

Laosin valtiohistoria alkoi vuonna 1353, kun thai-prinssi Fa Ngum perusti Lan Changin (Miljoonien elefanttien maan) kuningaskunnan, joka koostui lukuisista vasallivaltioista. 1400-luvulta alkaen Laosin alueella ovat hallinneet Kaakkois-Aasian eri kansat, lähinnä vietnamilaiset ja thaimaalaiset. Ensimmäinen eurooppalainen vieraili Laosissa 1600-luvulla.

Laosista tuli virallisesti Ranskan siirtomaa vuonna 1893. Vientianesta tehtiin hallinnollinen keskus, mutta maan toiseksi suurin kaupunki Luang Prabang säilyi kuninkaallisena pääkaupunkina. Ranskan siirtomaapolitiikka oli erityisen raskas Laosissa: korkean henkilöveron lisäksi laoilla oli pisin taksvärkkivelvollisuus. Ranskan Indokiinan budjetin tuloista 15 prosenttia saatiin oopiumkaupasta.

Laosissa alkoi näkyä itsenäistymiseen tähtäävää liikehdintää toisen maailmansodan jälkeen. Isänmaallinen Pathet Lao -kansanrintama syntyi vuonna 1949, kun kruununprinssi Phetsaratin veli Souphanouvong perusti Laosin Demokraattisen Tasavallan ollessaan tuolloin Vietnamin sisällissodan, jota kutsutaan myös "prinssien sodaksi", koska kuninkaalliset veljekset olivat siinä eri puolilla.

Yhdysvallat ja Vietnam sekaantuivat 1950-luvun lopulla alkaneeseen sisällissotaan, joka jatkui Vietnamin aselepoon vuoteen 1973 asti. Vuoden 1975 lopulla perustettiin Laosin Demokraattinen Kansantasavalta. Puolueen pitkäaikainen pääsihteeri ja Laosin pääministeri Kaysone Phomvihane, jonka kasvat loistavat myös seteleissä, kuoli vuonna 1989.

Vientianen ulkopuolella Laosin suurin ongelma on köyhyys. Useimmissa kylissä ei ole sähköä eikä vettä. Vakavin kuolinsyy on malaria, joka on kehittänyt varsin lääkeresistantteja kantoja.

Tiia matkusti Laosissa ystävänsä kanssa maaliskuussa

Poissa kuvista,

Joulukuussa 1975 Indonesia miehitti Itä-Timorin YK:n vastalauseista huolimatta. Miehitystä seurasi verinen sissisota sekä julma puhdistus, joiden seurauksena kolmasosa itätimorilaisista menetti henkensä. Muu maailma ei reagoinut Indonesian miehitykseen mitenkään. Yhdysvallat tuki Suharton hallitusta, eikä media raportoinut iltauutisiin Itä-Timorin tapahtumista. Joukkoviestimien poissaolo teki itätimorilaisista unohdettuja yli 15 vuodeksi.

Tyynessä valtameressä, Intian saaristossa sijaitsevan Timorin saaren historia muuttui merkittävästi vuonna 1949 kun Hollantilaiset YK:n painostuksella antoivat entiselle siirtomaalleen Indonesialle itsenäisyyden ja Timorin länsiosasta tuli osa itsenäistä Indonesiaa. Saaren itäpuoli säilyi edelleen osana Portugalin siirtomahallintoa aina vuoteen 1974 asti, jolloin Caetanon hallitus kaatui ja Portugalin siirtomaille annettiin mahdollisuus itsenäistyä. Itä-Timorin kohdalla itsenäisyys jäi varsin lyhyeksi kun Indonesian armeija miehitti sen heti Itä-Timorin suurimman puolueen Freitlinin suorittaman itsenäisyysjulistuksen jälkeen joulukuussa vuonna 1975.

Itä-Timor ei historiallisesti ollut koskaan kuulunut Indonesiaan, eikä sen miehittämisestä katsottu myöskään koituvat taloudellista hyötyä - miehityksen syyt olivat ennen kaikkea poliittisia. Indonesia pelkäsi, että Itä-Timorille syntyvä uusi pieni nationalistinen valtio voisi yllyttää muitakin hajanaisen Indonesian alueita itsenäisyystaistelun, johon Indonesialla ei ollut halua. Toinen syy oli Indonesian asema puskurivaltiona Aasian kommunismia vastaan. Suharton johtama Indonesia oli kommunismin vastainen ja pelkäsi, että Itä-Timorista tulisi uusi Kuuba, vaikkei Freitlinillä todistettavasti ollutkaan yhteyksiä Kiinaan tai Neuvostoliittoon. Indonesian hallitus halusi

kontrolloida Itä-Timoria ja perusti Itä-Timorin Indonesia-myönteisen nukkehallituksen Jakartaan ja julisti Itä-Timorin 27. provinssiksi. Vaikkei YK koskaan hyväksynytäkään tuota julistusta, käytännössä Indonesia vältti kaikki yritykset keskustella Itä-Timorin asemasta väittäen, että asia oli maan sisäinen, eikä siten YK:n ongelma.

Itä-Timorin miehittäminen ei ollut niin helppo tehtävä kuin indonesialaiset alkuun uskoivat: nopeaksi kaavaillusta valloituksesta muodostui pitkä ja verinen sissisota. Itätimorilaisilla oli vahvat perinteet vastarintatoiminnassa sillä he olivat tottuneet vastustamaan niin portugalilaisia, kuin japanilaisiakin toisen maailman sodan aikana. Indonesialaisten saapuessa saarelle lähes kaikki sen asukkaat olivat jo vastarintaliikkeen jäseniä ja janosivat itsenäisyyttä enemmän kuin indonesialaiset tajusivatkaan.

Suharton hallinnon tavoite oli muokata itätimorilaiset indonesialaisiksi eliminoimalla kaikki nationalistisen Freitlin-puolueen jäsenet ja heidän lähimmäisensä. Tämä eliminointi toteutettiin vuosien 1975 ja 1979 välisenä aikana saartamalla Itä-Timorin kylät ja siirtämällä kylien väestö leireille, joissa Freitlinin jäsenet erotettiin joukosta ja tapettiin. Tappamiskeinoista suosituin oli "uiminen". Uhrin lennätettiin helikoptereilla meren yläpuolelle ja heitettiin veteen painot jaloissa. Näiden tappamisten lisäksi itätimorilaiset olivat päivittäin tekemisissä kidutuksen, raiskausten, katoamisten ja verilöylyjen kanssa. Lähes jokainen itätimorilainen osasi nimetä joukkohautojen paikkoja ja YK:n laskujen mukaan näiden vuosien aikana yli 200000 itätimorilaista, reilu kolmannes väestöstä, menehtyi.

YK:n mahdollisuuksia toimia itätimorilaisten hyväksi vaikeutti Indonesian ja Yhdysvaltojen hyvät suhteet. Indonesia oli Yhdysvalloille tärkeä liittolainen kylmän sodan aikana ja vaikka

poissa mielestä

Yhdysvallat YK:n jäsenmaana tuomitsikin Indonesian toimet, tuki se yhdessä Australian ja Iso-Britannian kanssa Itä-Timorin miehitystä aseellisesti. Yhdysvallat toimitti jopa 90% aseista, joita käytettiin itätimorilaisten indonesialaistamisprosessissa. Australialaiset kouluttivat indonesialaisia joukkoja ja antoivat rahallista apua, britit myivät Indonesialle Hawk-ohjuksia aina vuoteen 1996 asti.

YK oli voimaton Indonesian edessä, koska Yhdysvallat teki kaikkien taloudellisten ja poliittisten pakotteiden toimeenpanon mahdolliseksi veto-oikeudellaan. YK:n tehottomuus ja Yhdysvaltojen tuki johti siihen, että Itä-Timorin kysymys menetti median kiinnostuksen, ja itätimorilaiset unohdettiin taistelemaan yksin Indonesian miehitystä vastaan. Muu maailma vaikenä Indonesian edessä.

Itä-Timor pysyi unohdettuna 1990 luvulle asti. Ulkomaiset tiedotusvälineet eivät olleet kiinnostuneita saaren tapahtumista. Muun maailman muisti Itä-Timorin olemassaolosta alkoi kirkastua vasta kun englantilainen Max Stahl onnistui kuvaamaan ja salakuljettamaan pois maasta videonauhan marraskuussa 1991 Dilin kaupungissa sattuneesta verilöylystä. Verilöyly, jossa kuoli 271, haavoittui 382 ja katosi 250 itätimorilaista, ei ollut ensimmäinen eikä viimeinen Itä-Timorin historiassa, mutta ensimmäinen joka televisioitiin.

Dilin verilöylyn jälkeen kansalliset ja kansainväliset ihmisoikeusjärjestöt alkoivat kiinnostua itätimorilaisten kohtalosta. Vaikka muiden maiden hallitukset eivät vieläkään nousseet vastustamaan Indonesiaa, ihmisoikeusjärjestöt pitivät huolen siitä, ettei itätimorilaisten itsenäisyystaistelu enää painuisi unohduksiin. Kansainvälisen median kiinnostuksen herättyä kesti kuitenkin vielä kahdeksan vuotta, ennen kuin Indonesian joukot vetäytyivät saarelta polttaen kaiken jäljessään ajaen tuhansia itätimorilaisia jälleen kerran pakolaisleireille.

Itsenäisyyteen Itä-Timor ylsi vuonna 2002, kantaen edelleen maailman nuorimman tasavallan titteliä.

Itä-Timor ei ole ainoa laatuaan. Itätimorilaisten kohtalo on pikemminkin vain yksi surullinen esimerkki siitä, miten asiat unohtuvat, kun niitä ei mainita iltauutisissa. Tuntuu kuin meidän ajassamme mitään ei koettaisi tapahtuneeksi, ellei sitä ole tallennettu kuvanauhalle.

Kaisa Männikkö

Suharto-setä johti Indonesiaa vuoteen 1998

Klubissa jo tapahtunutta...

4.3 LASKIAINEN

Tuttuun tapaan mäen jälkeen klubilaiset saunoivat Tyy:n saunalla. Ilahduttavaa oli vanhan kentän runsas osanotto. Indexin jatkobileet Börsissä. Ihmisiä niin hirveä määrä, että taisi kattojärjestömme tehdä hyvät rahat.

20.3 VAALIEN JÄLKIPUINTI

Valtio-opin laitoksen ja klubin yhdessä järjestämässä tilaisuudessa keskusteltiin vaalien onnistujista ja vähemmän onnekaista. P-klubilaiset ehdokkaat Tytti ja Ville toivat oman näkökulmansa ja taisivat molemmat lupautua myös ensi kerralla ehdokkaiksi.

Veikkauksella 69.77 Eemeli Peltonen voitti kisan äänestysprosentista. Veikkauksia tuli melko hyvin ja moni onnistui päihittämään laitoksen henkilökunnan. Kiitos osanotosta.

28.3 HELSINGIN EXCURSIO

Lue lisää sivulta 28 siitä, mitä todella tapahtui pääkaupungissa.

3.4 PLEKSIT SILMILLE

Sitsit Kirkkotiellä Lexin kanssa. Muistikuvat ovat hämäriä, mutta hyvät sitsit ja jatkoille tuli kivasti po-

rukkaa. Suuri kiitos kuuluu Kipalle ja Leenalle, jotka saivat laulut kulkemaan.

9.4 PMS-SITSIT

Jo lähes perinteinen tapahtuma SF:n ja MK:n kanssa. Valitettavasti osanotto oli hieman niukkaa, mutta niille jotka tulivat oli tarjolla hyvät pirskeet. Moni ei muista kotimatkaansa.

23.4 KESKUSTELUTILAISUUS

Asiantuntijoina Lasse Lehtinen, Kari Hokkanen ja Timo Soikkanen. Mielenkiintoisia alustuksia seurasi vapaa-muotoinen keskustelu. Pällimmäisenä mieleen jäi Lehtisen heittäminen epäily NL:n sijoituksesta Kekkonen vaalikampanjoihin. Lue lisää sivuilta 40-42.

26.4.-1.5. WAPPU

Klubilaisen vappu on pitkä ja harras. Lue tarkemmin sivuilta 16-17.

9.5. KEVÄTKAUDEN PÄÄTTÄJÄISET

Paikkana Aurinkolahti. Ulkoilmasitsit peruuntuivat, mutta kevään alkamista juhlittiin silti riehakkaasti.

...ja tulevia tapahtumia

Kevätkauden päättäjien jälkeen koitti autuas loma, mutta syksyllä kuviot jatkuvat entistä ehompina. Hallitus käyttää kaikki vapaahetkensä keksien rakkaille piristystä syksyn koleutta vastaan. Ennakkona voidaan mainita ainakin seuraavat:

3.9 KASTAJAISET

Tiedätte minne tulla ja mitä tehdä.

VKO 39/40 JÄSENISTÖSITIT

Perinteisistä perinteisimmät. Mahdollisuus näyttää uusille mallia sitsaamisen jalosta taidosta.

9.-12.10 EXCURSIO

Olemme suuntaamassa tuolloin Kompleksin kanssa Riikaan. Lisätietoja saatavilla myöhemmin.

14.11 VUOSIJUHLAT

Rakas Klubimme täyttää 28 vuotta ja kutsuu jäsenistönsä juhlimaan.

Kooneet **Suvi Säiläkivi ja Timo Honka**

Unohdettu opiskelija

side silmillä maisteriputken suuaukolla

Arto Virtanen

Valtiosihteeri Raimo Sailas toi työryhmänsä loppuraportissa esille monia ratkaisumalleja hyvinvointiyhteiskunnan pelastamiseksi. Eräs eniten keskustelua herättänyt kohta paperissa puuttui radikaalisti opiskelijan arkeen. Sen mukaan opiskelijat motivoituisivat lainaperusteisen mallin myötä selvästi nykyistä enemmän. Näin opiskeluajat lyhenisivät ja yhteiskunta saisi kansantaloudellisesti tuottavan työntekijän huomattavasti nykyistä nopeammin. Tähän voidaan päästä myös opiskelun tehokkuuden tehostamisella humanilla tavalla. Tällä tarkoitan opinto-ohjauksen luokatonta tilaa.

Kun ensimmäisen vuoden opiskelija aloittaa opintonsa, ei hän useinkaan ole riittävällä tavalla informoitu käytännöistä. Uskontotieteen 2. vuoden opiskelija **Elina Niemi** muistaa omat vaikeutensa vielä hyvin. "Olin pioneeri korkeakouluopiskelijana omasta suvustani", sanoo Elina. Tuttu tarina vielä nykyäänkin. Monella meistä ei ole vanhempaa sisarusta. Tällöin informaatio hankitaan lähinnä kai kahdella tapaa. Ensinnäkin, kuten Elinakin toteaa, "vanhemmat opiskelijat toimivat tietolähteinä" ja heihin voivat tukeutua ne, jotka ovat ainejärjestöaktiiveja

tai muuten hypersosiaalisia. Kokeneet konkarit tietävät tavat ja apu on pyyteetöntä, ainakin useimmiten. Toinen tapa on yritys ja erehdys -malli. Siinä kaveriporukalla ollaan aktiivisia ja yritetään vähän kaikkea. Näin kokemuksia yhdistämällä saadaan hahmotettua tehokkaita toimintamalleja.

On myös opiskelijoita, jotka syystä tai toisesta jäävät yhteisön ulkopuolelle. Elina ei kuulu niihin, vaan oli ainakin ensimmäisenä vuotenaan ainejärjestöaktiivi. Tosin hänenkin toimintansa on seestynyt toisena vuonna ja opinnot ovat alkaneet tuntua systemaattisemmilta. Ensimmäinen vuosi kun meni ainakin joiltakin osin "suunnistaessa" paikasta toiseen. Nyt Elina tiesi alusta asti miten toimia ja tämä on näkynyt myös opintoviikkojen määrässä. "Ihmetelyn sijaan onnistuin aloittamaan rivakasti", toteaa Elina, joka on niin tyytyväinen nykyiseen opiskelutahtiinsa, kuin humanisti voi olla. Töitä riittää, mutta niitä on miellyttävämpi tehdä, kun hahmottaa kokonaisuuden ja tietää selvästi mihin tähtää, ja ennen kaikkea miten.

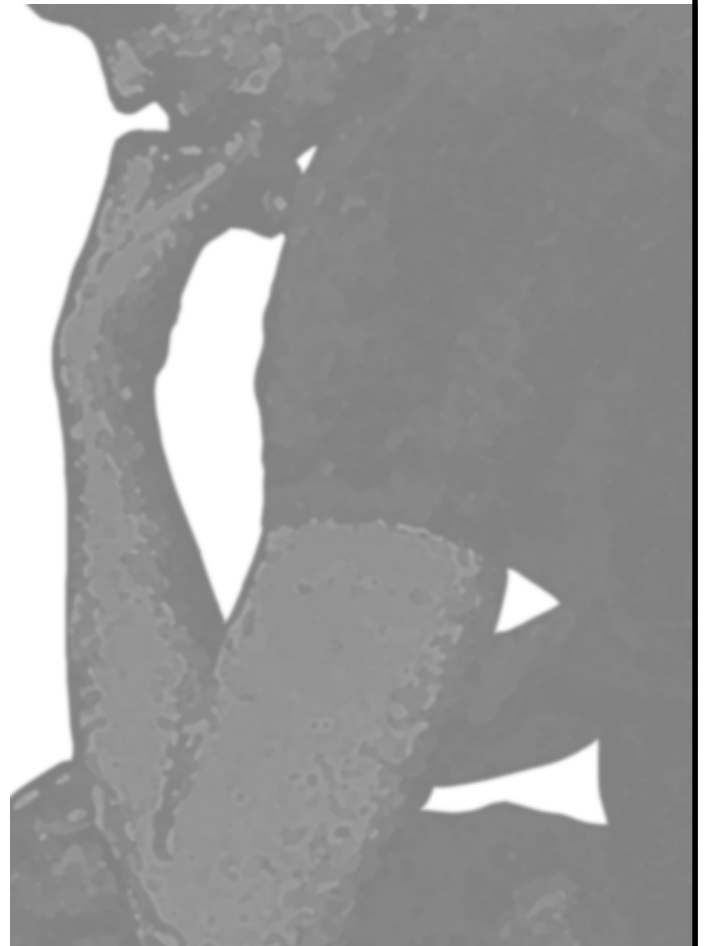
Kun Sailas ja moni muu laskee opintoaikojen venymisen johtuvan keskeisesti kannustavuuden puutteesta eli opiskelijoiden laiskuudesta, niin olisi syytä kiinnittää huomio myös sellaiseen seikkaan, johon puuttuminen ilman keppiä on mahdollista ja suotavaa. Laiska on laiska vaikka voissa paistaisi. Toista on asiat tietämättömyyden kanssa. Joka vuosi aivan liian moni aloittava opiskelija hidastaa omia opintojaan tekemällä ja jättämällä tekemättä tiettyjä päätöksiä, koska ei yksinkertaisesti omaa tarvittavaa tietoa. Kuulen jo sanan "uusavuton". Aivan, mutta eikö ole outoa, että puuttuttaessa asioihin kajotaan tapoihin, jotka juontuvat tiedostavasta käyttäytymisestä. Samalla tarmolla voitaisiin parantaa niiden asemaa, jotka itse ovat etenemiseensä tyytymättömiä ja kokevat sen ainakin osittain johtuvan informaation puutteesta. Kyllähän tietoa saa, kun osaa kysyä, mutta näen silti, että yliopiston tarjoama avauspaketti ei ole riittävä. Elina muistelee alkua: "Johdantokurssi sen muotoisena oli turha". Esimerkiksi sivuaineiden kartoittamisessa Elina on kokenut vaikeuksia. Lopulta hän päätyi nykyiseen valintaansa oppaiden ulkopuolisen tiedon varassa. Käytännössä hän kompastui siihen.

On hieman koomista, että samalla kun opintojen edellytetään sujuvan aiempaa nopeammin, opinto-ohjaus laahaa perässä. Miksi juuri se mielletään resurssipuolen mustaksi aukoksi, jonka hyötyarvo ei näemmä ylitä menoja? Miksi opiskelijat työnnetään yhä aiemmin side silmillä prosessiin, joka sitten aloitetaan tunnustelemalla? Juuri aloituksen tehostus heijastuisi koko opintojen kulkuun. En kuitenkaan asettaisi tehokkuutta ja oppimista toistensa vastakohdiksi. Yliopistoon tulija tietää mitä hän haluaa. Ajoittain häneltä vain puuttuu ne keinot sen saavuttamiseen. Tarjoamalla apuvälineitä myös oppiminen optimoituu - sen oppii helpommin, mistä on aidosti kiinnostunut.

Humanistisesta tiedekunnasta valmistutaan keskimäärin noin seitsemässä vuodessa. Elina tavoittelee tutkintoa kuudessa. Kyse ei siis ole ikuisuusopiskelijoista, vaan aivan keskivertoihmistä, jotka vain ovat kokeneet hyvin sujuneiden opintojensa tahattomasti viivästyneen informaation puutteessa. Koko ajan vellovassa keskustelussa opiskeluajoista puhutaan vuosista, opintoviikoista, tuista, laiskuudesta ja työnteosta. Kuka unohti opiskelijan? Yksilölle, joka hakeutuu yliopistoon, tulisi tarjota riittävät eväät odotuksiin vastaamiseen. Näkymättömät opintosuunnitelmat ja jo pelkkä byrokratian

monimutkaisuus hidastavat todella hyvinkin motivoituneiden opiskelutahia. Uusi hallitusohjelma lupaa, että "henkilökohtaiset opintosuunnitelmat otetaan käyttöön". Erinomaista. Nyt sitten punnitaan tämän keinon teho. Ongelmahan ei ole vain ensimmäisen vuoden opiskelijoiden, vaan jonkinlaista koordinoitua tarvitaan myös myöhemmin. Sen tasosta voidaan loputtomasti debatoita.

Elina on tyytyväinen nykytilaansa. Nyt hän osaa toimia siten, että työskentelee tehokkaasti omien tavoitteidensa puolesta. Hukkaenergian hän on onnistunut minimoimaan ja silti töitä riittää. Nyt hän on itse osa vanhempien opiskelijoiden muodostamaa "tukiryhmää", jonka kontolla aloittavat jossain määrin ovat. Tämän ja kavereiden muodostaman viiteryhmän lisäksi Elina kuitenkin kaipaa vielä jotain muuta. "Johdantokurssia on parannettava", miettii Elina. Puhuttaessa opiskelujen kestosta puhe kääntyy usein maratontapauksiin. Miksei siihen (nopeaan valmistumiseen) halukkaimpien sanomaa kuulla? Eikö heidänkin opiskelujensa lyheneminen ja tehostuminen lyhentäisi keskimääräistä valmistumisaikaa? Niinpä, siinä on vaikka Sailaksellekin miettimistä.

Kari Hokkanen (vas.) ja Lasse Lehtinen tulivat hyvin juttuun, vaikka mielipide-eroja löytyy

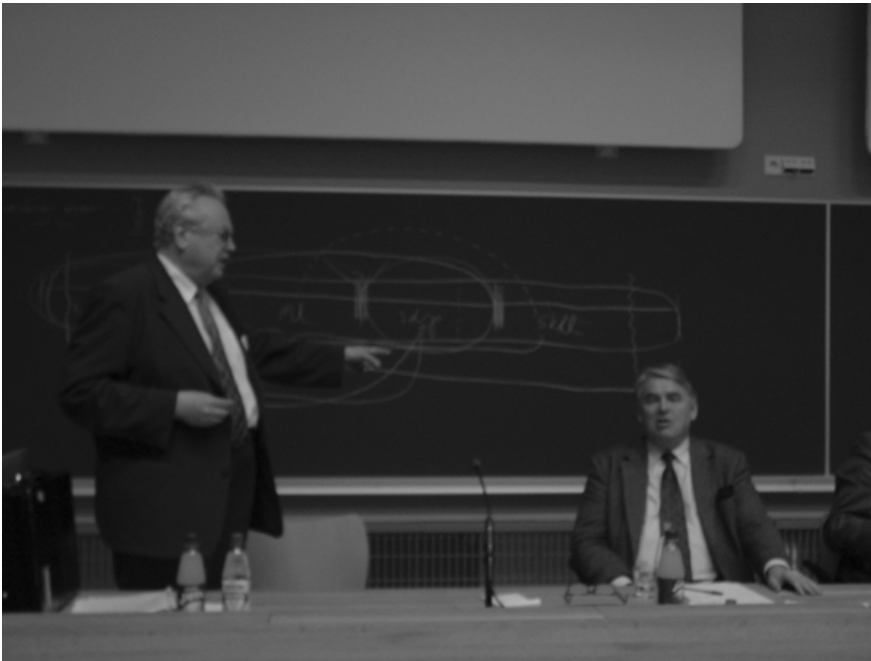
”Vanhemmilleni – ja kaikille muillekin, jotka vuonna 1956 äänestivät Fagerholmia.”

Timo Honka

P-klubi järjesti 23.4. mielenkiintoisen keskustelutilaisuuden, johon ottivat osaa kirjailija **Lasse Lehtinen**, Ilkka-lehden päätoimittaja **Kari Hokkanen** sekä yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan dekaani **Timo Soikkanen**. Keskustelun aiheena oli Kekkonen aikakauden Suomi, mikä tunnetusti herättää aina voimakkaita tunteita. Näkökulmaerot keskustelijoiden välillä näkyivät keskustelutilaisuuden aikana erityisesti Hokkanen ja Lehtisen välillä, jotka ovat molemmat voimakkaasti sidottu puolueisiin, edellinen SDP:hen ja jälkimmäinen Keskustaan. Pitkin tilaisuutta saimmekin nauttia välihuudoista, jotka keskeyttivät kulloinkin äänessä olleen henkilön puheenvuoron.

Tilaisuuden keskeiseksi kysymykseksi nousi, hieinan yllättäen, Lehtisen nostama kysymys siitä mistä Kekkonen ja Maalaisliiton vaalirahat olivat peräisin vuoden 1962 presidentinvaaleissa. Lehtinen ni-

mittäin kertoi tutustuneensa NKP:n keskuskomitean pöytäkirjaan, jossa oli todettu, että maalaisliitolle myönnetään 10 miljoonan markan lisäapu kyseessä oleviin vaaleihin. Lehtisen mukaan mielenkiintoiseksi asian tekee nimenomaan se, että pöytäkirjassa puhutaan lisäävusta. Avoimeksi kysymykseksi Lehtinen jätti sen, mitä muita kohteita NKP on saattanut rahoittaa. Esimerkkinä hän kuitenkin esittää Kekkonen vuoden 1950 presidentinvaalit, joissa vaalibudjetti oli tuolloin huimat 3 miljoonaa markkaa. Paasikiven päiväkirjoista löytyy maininta, jossa Paasikivi ihmettelee mistä rahat kampanjaan ovat peräisin, sillä tuolloinen presidentti tiesi, ettei maalaisliitto ainakaan rahoittanut kampanjaa tuolla summalla. Vastatessaan Lehtisen väitteeseen Hokkanen piti erityisen vaarallisena sitä, että yhden dokumentin perusteella ryhdytään tekemään näin mittavia päätelmiä. Hän muistutti, että Neuvostoliiton järjes-

telmä oli äärimmäisen korruptoitunut, ja että NKP:llä on saattanut olla hyvinkin toisenlaiset rahoituskohteet mielessä pöytäkirjaa laadittaessa.

Tilaisuuden aloittanut Timo Soikkanen kertoi Lehtisen väitöskirjan "Aatosta jaloa ja alhaista mieltä – Urho Kekkosen ja SDP:n väliset suhteet 1944-1981" syntyprosessista. Kirja herätti suurta kohua ja yhteiskunnallista keskustelua talvella. Soikkasen mukaan se poiki jopa eduskuntakysymyksen, jonka aiheena oli väitöskirjojen tieteellinen taso. Toisaalta kärkevin kritiikki tuli henkilöiltä, jotka eivät edes olleet lukeeet kirjaa kunnolla. Jyrkkien mielipiteiden takaa löytyi useita syitä. Ensinnäkin Lehtisen kirja on tunteita herättävä. Jokainen aikakausi kirjoittaa oman tulkintansa historiasta ja esimerkiksi 80-luvulla olisi ollut lähes mahdotonta kirjoittaa Lehtisen kaltaista tulkintaa lähihistoriasta. Lähistorian tulkinnoissa keskustelua syntyy aina, sillä kullakin on omat kokemuksensa ja tulkintansa tapahtuneesta. Lehtisen lähteiden käyttö on synnyttänyt myös kannanottoja. Lehtinen on itse nimennyt lähestymistapansa "osallistuja-havainnoitsija" –metodiksi, jonka käyttöä hän perusteli sillä, että pöytäkirjoihin ja muihin jälkipolville säilyviin dokumentteihin ei kirjata kaikkea. Poliittiseen elämään itse osallistunut henkilö voi kuvata aikakautta parhaiten. "Eihän pöytäkirjoihin kirjata kaikkea ja läsnä olleiksi voidaan kirjata henkilöitä, jotka eivät oleet paikalla", totesi Lehtinen. Toisaalta keskustelussa Maalaisliiton vaalirahoituksesta Lehtinen viittaa jatkuvasti NKP:n pöytäkirjaan, muttei kertaakaan kyseenalaista käyttämänsä lähteen luotettavuutta, toisin kuin Hokkanen.

Lehtinen ihmetteli avoimesti sitä, mitä Kekkosen pelkäsi. Todisteina Kekkosen peloista Neuvostoliittoa kohtaan hän pitää tämän kääntymistä avoimesta kommunistien vihaajasta henkilöksi, joka ei esittänyt Neuvostoliittoa kohtaan poikkipuolista sanaa vuoden 1944 jälkeen. Lisäksi Kekkosen kävi Neuvostoliiton johdon edustajan kanssa neuvottelut kahden kesken ja käytti ns. puoluetietä aina kun se oli mahdollista. Päälle tuli vielä vaatimus suomalaisen lehdistön itesensuurista, josta tosin aikanaan ei avoimesti puhuttu. Kekkosen pelon konkreettisiksi ilmauksiksi Lehtinen nosti kaksi tapahtumaa: vuoden 1958 hallitusneuvottelut sekä vuoden 1961 noottikriisin. Kekkosen veti tuhkensa pois "yöpakkashallitukselta" heti, kun Neuvostoliiton painostus alkoi. Noottikriisin aikana taas Kekkosen kirjoitti päiväkirjaansa, ettei usko nootin

muuttavan Suomen ja Neuvostoliiton suhteita. Pelon syiksi Lehtinen nosti Kekkosen uskon siihen, että kylmän sodan päätteeksi kommunismi selviäisi voitajaksi. Toisena syynä Lehtinen piti Kekkosen henkilökohtaista taloudellista riippuvuutta Neuvostoliiton rahoituksesta.

Kari Hokkanen muistutti omassa puheenvuorossaan siitä, että puolueitten välisissä suhteissa oli muitakin huomattavia kysymyksiä kuin kulloisenkin puolueen suhtautuminen Kekkoseen. Kysymys ei ollut aikanaan läheskään niin olennainen kuin miksi se nyttemmin on muodostunut. Hokkasen mukaan ennen sotia puolueitten väliset suhteet olivat yleisesti ottaen huonot. Hallituksen muodostajiksi kelpasivat lähinnä oikeistopuolueet. Sotien jälkeen puolueitten suhteet muuttuivat huomattavasti ja keskeiseksi ky-

symykseksi niissä nousi puolueiden suhtautuminen kylmään sotaan. Vedenjakajaksi muodostui muut puolueet vastaan SKDL. 1970-luvun mittaan puolueitten suhtautuminen ulkopoliittikkaan jäi hiljalleen taka-alalle niiden välisiä suhteita määräävänä tekijänä. Tämän vuoksi Hokkanen pitää esimerkiksi Kokoomuksen pitkää oppositiokautta lähinnä Kokoomuksen sisäisen konservatisoitumisen syynä. Muut puolueet eivät yksinkertaisesti pitäneet Kokoomusta enää varteenotettavana hallituskumppanina.

Kekkonen presidenttiyden ympärille muodostunut aikakausi herättää voimakkaita tunteita. Se selittää myös Lehtisen väitöskirjan ympärillä velloneen

kiivaan keskustelun, jossa Lehtisen mukaan suurimmat kehut ja haukut tulivat niiltä ihmisiltä, jotka eivät olleet itse tutustuneet kirjaan. Kekkonen aikakauden on syytä suhtautua kriittisesti, kuten kaikkeen muuhunkin, joka on tiettyä ajankohtana määrännyt politiikan suuntaa. Uudet, perinteisestä näkemyksestä poikkeavat keskustelunavaukset raikastavat keskustelua aiheesta. Uusien tulokintojen esiin tuomisen tuleekin olla määräävänä tekijänä ristiriitaisessa aiheessa, johon näkökulmia on yhtä monta kuin tarkastelijoitakin.

Kuvat: Ville Laamanen

Oikaisu

Wapputoiviaisesta oli päätoimittajan harmillisen virheen vuoksi jäänyt pois **Katrin** piirtämä huisin hieno kuva. Ilmeisesti se esittää paria unohdettua ja tuntematonta p-klubilaista. Taiteilijan pyynnöstä kuva julkaistaan nyt Walpossa. Walpo ei petä. Walpo paljastaa.

Lue Walposi jälleen syksyllä!

uunissa paistuu

REILU JUOMINEN
EDISTÄÄ
HENGITYSTÄ

Räventola
PROFFAN
KELLARI

REHTORINPELLONKATU 6
PUH. 250 5515

ALAN OPISKELIJAN MUKANA NIIN MONESSA JUHLASSA...
...OMAN ALAN ETUJÄRJESTÖ...

